

Gjøvik, 25. februar 2016.

J.nr./referanse: 02-16/GK/ks

TIL KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Roar Løken Lunder, leder (H)

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Thomas Longva (V)

Hans Olav Lahlum (Sv)

Irene Kalrasten (Ap)

Kopi sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Torsdag 3. mars 2016

Tid: Kl. 0845 – ca 1400

Sted: Møterom Vardal, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Rådmannen er invitert til møtet fra kl. 0915 i f.m. følgende saker:
 - Sak 11 – Helsetilsynets rapport vedr. utskrivningsklare pasienter
 - Sak 12 – Presentasjon av administrativ organisering mv.

Eventuelt forfall til møtet bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken
Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 3. mars 2016 kl. 0845

(Møterom Vardal, rådhuset)

SAK NR. 10/2016	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.01.16
SAK NR. 11/2016	HELSETILSYNET RAPPORT VEDR. SAMHANDLING OM USKRIVNING AV PASIENTER FRA SYKEHUSET TIL GJØVIK KOMMUNE Rådmannen orienterer.
SAK NR. 12/2016	PRESENTASJON AV KOMMUNENS ADMINISTRATIVE ORGANISERING, IGANGSATT OG PLANLAGT UTVIKLINGSARBEID OG OVERORDNEDE RISIKOVURDERING Rådmannen orienterer.
SAK NR. 13/2016	KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING): ORIENTERING OM SYSTEMET OG PRAKTISK BRUK Utsatt sak fra forrige møte. Innlandet Revisjon IKS orienterer.
SAK NR. 14/2016	KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2016
SAK NR. 15/2016	OVERORDNET ANALYSE - FORVALTNINGSREVISJON
SAK NR. 16/2016	KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2015
SAK NR. 17/2016	REFERATSAKER

Gjøvik, 24. februar 2016.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Gjøvik kommune v/ordfører, rådmann og vararepresentantene til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.01.16

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 21.01.16

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 21.01.16 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 21. januar 2016 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0900 – 1500.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder, leder (H)
Undis Scheslien, nestleder (Sp)
Thomas Longva (V)
Irene Kalrasten (Ap)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Hans Olav Lahlum (Sv)

Følgende varamedlem deltok:

Ingen (ingen innkalt)

Ellers møtte:

Fra Innlandet Revisjon IKS: Daglig leder Bjørg Hagen (sakene 2-4) og fagansvarlig for forvaltningsrevisjon Reidun Grefsrud (sakene 5-9).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0845 med Roar Løken Lunder som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 01/2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 03.12.15

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 03.12.15 godkjennes.
---------------------------	---

SAK NR. 02/2016

**RAPPORT: EVALUERING AV KONTROLLUTVALG OG
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATER**

Fra behandlingen:

Utvalgssekretær presenterte hovedtrekkene i rapporten.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Rapporten «Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariater», utarbeidet av Deloitte på oppdrag fra Kommunal og moderniseringsdepartementet i 2014, tas til orientering.
---------------------------	--

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen informerte.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Daglig leder i Innlandet Revisjon IKS sin presentasjon av selskapet tas til orientering.
---------------------------	--

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Årsrapport 2015 og avregning av total ressursbruk for revisjon for 2015 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.
---------------------------	---

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/Reidun Grefsrud presenterte og svarte på spørsmål.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Innlandet Revisjon IKS sin presentasjon av fagområdet forvaltningsrevisjon og revisjonens kompetanse på området tas til orientering.
---------------------------	--

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/Reidun Grefsrud orienterte om status for revisjonsprosjektet og om følgende rapporter:

1. Helsetilsynets rapport fra tilsyn med samhandling om utskrivning av pasienter fra medisinsk avdeling Sykehuset innlandet HF, Divisjon Gjøvik til Gjøvik kommune 2015
2. Fylkesmannens rapport etter tilsyn med medisinsk avdeling SIHF Divisjon Gjøvik, 02. - 4. november 2015
3. Riksrevisjonens undersøkelse av ressursutnyttelse og kvalitet i helsetjenesten etter innføringen av samhandlingsreformen

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Kontrollutvalget tar til orientering at det bestilte revisjonsprosjektet er avventet i påvente av resultatene fra Helsetilsynet gjennomgang av kommunens samhandling med sykehuset om utskrivning av pasienter fra sykehuset. 2. Med bakgrunn i Helsetilsynets rapport begrenses revisjonsprosjektet i første omgang til å omfatte den første
---------------------------	--

av problemstillingene i den tidligere godkjente prosjektplanen:

a) *Hvordan har behovet for og bruken av helse- og omsorgstjenester blant eldre og tjenestetilbudet utviklet seg i Gjøvik kommune etter at samhandlingsreformen trådte i kraft 1.1.2012?*

3. Kontrollutvalget vil gjøre en ny vurdering av behovet for forvaltningsrevisjon på området etter at den første delen er gjennomført, jf. vedtakets pkt. 2.
4. Kontrollutvalget har merket seg at Helsetilsynet har påpekt flere brudd på lover/regler. Rådmannen inviteres til å presentere administrasjonens tilbakemelding til Helsetilsynet om oppfølging av funnene i rapporten.

SAK NR. 07/2016

**METODE OG OPPLÉGG FOR GJENNOMFØRING AV
OVERORDNET ANALYSE AV KOMMUNEN**

Fra behandlingen:

Utvalgssekretær orienterte.

Vedtak, enstemmig:

Foreslått metode og opplegg for gjennomføring av overordnet analyse tas til orientering.

SAK NR. 08/2016

**KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING):
ORIENTERING OM SYSTEMET OG PRAKTISK BRUK**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisjon
Reidun Grefsrud orienterte.

Vedtak, enstemmig:

Saken utsettes.

SAK NR. 09/2016

**OVERORDNET ANALYSE - FORVALTNINGSREVISJON:
FØRSTE «BRAINSTORMING» OG VURDERING AV
FORUNDERSØKELSER**

Vedtak, enstemmig:

1. Med bakgrunn i diskusjonen i møtet bes sekretær om å utarbeide en oversikt over de innspill/forslag som kom frem.
2. Saken følges opp slik:
 - Overordnet analyse - forvaltningsrevisjon:
 - Rådmannen inviteres til å presentere kommunens administrative organisering, igangsatt og planlagt utviklingsarbeid/-prosjekter i kommunen og de

viktigste risikoene for forvaltningen slik rådmannen ser det.

- Videreføring av diskusjon om aktuelle tema («brainstorming»), foreløpige prioriteringer og vurdering av eventuelle forundersøkelser.
- Overordnet analyse – selskapskontroll:
 - Presentasjon av kontrollutvalgets oppgave med selskapskontroll.
 - Presentasjon av kommunens eierskap i selskaper mv og kommunens eierstyring.
 - Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer.

Gjøvik, 21. januar 2016.

Roar Løken Lunder
leder

RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 21. januar 2016.

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato:

TORSDAG 3. MARS 2016

Tidspunkt:

KL. 0845

Aktuelle saker:

- *Kontrollutvalgskonferansen 2016*
- *Kontrollutvalgets årsrapport 2015*
- *Regnskapsrevisjon: Generell presentasjon og orientering om status for revisjon av kommuneregnskapet for 2015.*
- *Videreføring av overordnet analyse av kommunen – forvaltningsrevisjon:*
 - *Administrativ organisering, igangsatte og planlagte utviklingsprosjekter, risikostyring (v/rådmannen)*
 - *Kostra – system og praktisk bruk (v/revisor) – utsatt sak*
 - *Videreføring av risikovurderinger og foreløpige prioriteringer*
- *Oppstart av overordnet analyse – selskapskontroll*
 - *Presentasjon av fagområdet*
 - *Presentasjon av kommunens eierskapspolitikk og siste eiermelding (v/rådmannen)*
 - *Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer*

Bestillinger (Innlandet Revisjon IKS):

- *Revisjonsprosjekt: Helse og omsorg: Måloppnåelse forsvarlig helsehjelp, samhandlingsreformen og konsekvenser for brukere (begrenset til en problemstilling, jf. ku-sak 06/15)*

Møteplan for 2016:

- Torsdag 21.01.16 kl. 0845
- Torsdag 03.03.16 kl. 0845
- Torsdag 14.04.16 kl. 0845
- Torsdag 12.05.16 kl. 0845
- Torsdag 09.06.16 kl. 0845
- Torsdag 01.09.16 kl. 0845
- Torsdag 13.10.16 kl. 0845
- Torsdag 01.12.16 kl. 0845

Gjøvik kommune**HELSETILSYNET RAPPORT VEDR. SAMHANDLING OM
USKRIVNING AV PASIENTER FRA SYKEHUSET TIL GJØVIK
KOMMUNE**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Helsetilsynets rapport fra tilsyn med samhandling om utskrivning av pasienter fra medisinsk avdeling Sykehuset innlandet HF, Divisjon Gjøvik til Gjøvik kommune 2015 Vedlegg 1
2. Kommunes svarbrev til Fylkesmannen på tilsynsrapporten m/vedlegg Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

Rådmannens presentasjon kommunens svar/oppfølging av Helsetilsynets rapport tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:**Oppsummering:**

Denne saken dreier seg om oppfølging av pkt. 4 i kontrollutvalgets vedtak i sak 06/16 (møte den 21/1-16):

Kontrollutvalget har merket seg at Helsetilsynet har påpekt flere brudd på lover/regler. Rådmannen inviteres til å presentere administrasjonens tilbakemelding til Helsetilsynet om oppfølging av funnene i rapporten.

Vedlagt følger Helsetilsynets rapport og kommunens svar til Helsetilsynet på rapporten. I tråd med kontrollutvalgets vedtak er rådmannen invitert til å presentere kommunens svar/oppfølging.

Saken følges opp av Helsetilsynet, og saken legges derfor frem som en orienteringssak for kontrollutvalget.

Kort historikk/bakgrunn:

Med bakgrunn i kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon ble det i 2014 gjennomført en forundersøkelse rettet mot temaet samhandlingsreformen. Prosjektplan for et revisjonsprosjekt på området ble godkjent av kontrollutvalget i møte den 22/1-15 der det fremgikk at man ønsket svar på følgende spørsmål/problemstillinger:

- a. *Hvordan har behovet for og bruken av helse- og omsorgstjenester blant eldre og tjenestetilbudet utviklet seg i Gjøvik kommune etter at samhandlingsreformen trådte i kraft 1.1.2012?*
- b. *Hvordan har Gjøvik kommune fulgt opp samhandlingsreformens målsetting om mer helhetlige og koordinerte tjenester til pasienter som skrives ut fra sykehuset?*
- c. *Hvordan sikrer Gjøvik kommune at tildeling av korttids- og langtids plass ved sykehjem skjer på grunnlag av en vurdering av pasientens behov?*

Revisjonsprosjektet var tenkt gjennomført i løpet av 2015. Etter at det ble klart at også andre tilsynsmyndigheter (Helsetilsynet) skulle gjøre undersøkelser innenfor noe av samme tema/område som kontrollutvalget hadde pekt ut, ble det besluttet å avvente revisjonsprosjektet til man så resultatet fra Helsetilsynets undersøkelse.

Saken ble tatt opp igjen til ny drøfting i kontrollutvalgets møte den 21/1-16 der bl.a. Helsetilsynets rapport fra tilsyn med Gjøvik kommune rettet mot samhandling ved utskrivning av pasienter ved sykehuset ble lagt frem. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

1. *Kontrollutvalget tar til orientering at det bestilte revisjonsprosjektet er avventet i påvente av resultatene fra Helsetilsynet gjennomgang av kommunens samhandling med sykehuset om utskrivning av pasienter fra sykehuset.*
2. *Med bakgrunn i Helsetilsynets rapport begrenses revisjonsprosjektet i første omgang til å omfatte den første av problemstillingene i den tidligere godkjente prosjektplanen:*
 - *Hvordan har behovet for og bruken av helse- og omsorgstjenester blant eldre og tjenestetilbudet utviklet seg i Gjøvik kommune etter at samhandlingsreformen trådte i kraft 1.1.2012?*
3. *Kontrollutvalget vil gjøre en ny vurdering av behovet for forvaltningsrevisjon på området etter at den første delen er gjennomført, jf. vedtakets pkt. 2.*
4. *Kontrollutvalget har merket seg at Helsetilsynet har påpekt flere brudd på lover/regler. Rådmannen inviteres til å presentere administrasjonens tilbakemelding til Helsetilsynet om oppfølging av funnene i rapporten.*

Rapport fra tilsyn med samhandling om utskrivning av pasienter fra medisinsk avdeling Sykehuset innlandet HF, Divisjon Gjøvik til Gjøvik kommune 2015

Virksomhetens adresse:
Postboks 650, 2810 Gjøvik
Tidsrom for tilsynet: 06.07.2015
– 18.12.2015

04.01.2016

Fylkesmannen i Oppland

[Sammendrag](#)

[1. Innledning](#)

[2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold](#)

[3. Gjennomføring](#)

[4. Hva tilsynet omfattet](#)

[5. Funnt](#)

[6. Vurdering av virksomhetens styringssystem](#)

[7. Regelverk](#)

[8. Dokumentunderlag](#)

[9. Deltakere ved tilsynet](#)

Sammendrag

Tilsynet var avgrenset til aktiviteter kommunen og medisinsk avdeling Sykehuset innlandet Divisjon Gjøvik utfører i samhandlingsprosessen ved innleggelse og utskriving av pasienter som har behov for kommunale tjenester. Tilsynet begrenset seg til pasienter som skrives ut til egen bolig.

Tilsynet undersøkte om kommunen ved systematisk styring sikrer:

- Etterlevelse av retningslinjer for samarbeid med Sykehuset Innlandet HF om pasienter som har behov for kommunale tjenester etter utskrivning.
- Forsvarlig mottak og helsehjelp til pasienter som blir utskrevet til egen bolig.
- Ivaretagelse av pasienter og pårørendes rett til informasjon og brukermedvirkning.
- Nødvendig formidling og håndtering av pasientenes legemidler.
- Tilrettelegging for og involvering av fastleger.

Det ble under tilsynsbesøket avdekket funn som ga grunnlag for å konstatere ett avvik:

Avvik:

Gjøvik kommune sikrer ikke at informasjonsutvekslingen mellom spesialisthelsetjenesten, fastleger og hjemmetjenesten, for pasienter med behov for hjemmesykepleie, er i samsvar med lov og forskrift.

Dato:

Jens Christian Bechensten Jens Fløtre
revisjonsleder revisor

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Gjøvik kommune i perioden 06.07.2015 – 18.12.2015. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i inneværende år, og er en del av et landsomfattende tilsyn, gjennomført etter oppdrag fra Statens helsetilsyn.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten etter lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten § 2.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfattet.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Gjøvik kommune har 30.000 innbyggere. Kommunen er organisert med rådmann, kommunalsjefer, tjenesteledere og virksomhetsledere. Kommunen har 6 enheter som gir hjemmetjenester i kommunen. Leder for hjemmetjenesten er tjenesteleder. Hver enhet i hjemmetjenesten har egen virksomhetsleder som rapporterer til tjenesteleder.

Tildelingsenheten ligger i stab til kommunalsjef helse og omsorg. Legetjenesten i kommunen er lagt inn under tjenesteleder helse.

Kommunen har et eget innsatsteam bestående av sykepleier, ergoterapeut og fysioterapeut. Innsatsteamet gjør også vurderingsbesøk på sykehuset.

Det er innført multidose for alle pasientene i hjemmetjenesten.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble utsendt 06.07.2015..

Formøte ble avholdt 15.09.2015. Dette var et felles formøte for samhandlingstilsynet hvor det deltok representanter fra Sykehuset Innlandet HF, og fra Østre-Toten og Gjøvik kommuner.

Åpningsmøte ble avholdt 15.10.2015.

Intervjuer

15 personer ble intervjuet.

Oversikt over dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Sluttmøte ble avholdt 16.10.2015.

Dette tilsynsbesøket er en del av samhandlingstilsynet som ble gjennomført ved medisinsk avdeling SIHF-Divisjon Gjøvik, Østre-Toten og Gjøvik kommuner. Derfor ble ingen tilsynsrapporter sendt ut før alle tilsynsbesøkene var gjennomført.

4. Hva tilsynet omfattet

Tilsynet var avgrenset til aktiviteter kommunen og medisinsk avdeling Sykehuset innlandet Divisjon Gjøvik utfører i samhandlingsprosessen ved innleggelse og utskriving av pasienter som har behov for kommunale tjenester. Tilsynet begrenset seg til pasienter som skrives ut til egen bolig.

Fylkesmannen undersøkte om kommunen ved systematisk styring sikrer:

- Etterlevelse av avtalte retningslinjer for samarbeid med Sykehuset innlandet HF om utskriving av pasienter til egen bolig som har behov for kommunale tjenester
- Forsvarlig mottak og helsehjelp til pasienter som blir utskrevet til egen bolig
- Nødvendig formidling av opplysninger om legemidler.
- Tilrettelegging for og involvering av fastleger

Spørreundersøkelse ble i forkant av tilsynsbesøket sendt ut til 20 pasienter og deres fastleger. 30 % av de tilskrevne legene svarte på undersøkelsen. Av pasientene svarte 30%. Dette var en så lav svarprosent at spørreundersøkelsen ikke kunne tillegges noen betydning i tilsynssammenheng.

5. Funn

Avvik:

Gjøvik kommune sikrer ikke at informasjonsutvekslingen mellom spesialisthelsetjenesten, fastleger og hjemmetjenesten, for pasienter med behov for hjemmesykepleie, er i samsvar med lov og forskrift

Avvik fra følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 4-1 og 5-10
- Lov om pasient- og brukerrettigheter §§ 3-1 og 3-5
- Forskrift om pasientjournal § 8
- Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten §§ 4 og 5

Avviket bygger på følgende:

- Når pasienter innlegges i sykehus følger ikke alltid medikamentliste med hjemmetjenestens innleggelsesrapport. Dette fører til at oppdatert medikamentliste ikke alltid overleveres sykehuset innen 24 timer som forutsatt
- All kommunikasjon mellom kommune og sykehus er ikke dokumentert i pasientens journal
- I 4 av 20 gjennomgåtte journaler er det ikke dokumentert at kommunen har gitt klarsignal til mottak av pasienten
- Det er ikke avklart hvilken medikamentliste som skal gjelde når det foreligger flere ulike medikamentlister etter utskriving fra sykehus
- Når epikrise ikke foreligger ved utskrivelse er det ikke avklart hvordan informasjon om nødvendig helsehjelp skal innhentes, slik at pasientene sikres forsvarlige tjenester
- I 5 av 20 gjennomgåtte journaler er ikke epikrise eller legemiddelliste dokumentert registrert i pasientens journal etter utskrivelse fra sykehuset
- Alle fastleger dokumenterer ikke endringer i pasientenes medikamentlister etter en

sykehusinnleggelse.

- Medikamenter er blitt administrert etter telefonbeskjed fra fastlegens sekretær, og etter telefonkonsultasjoner med SIHF-Gjøvik.
- Det er ikke dokumentert hvordan avviksmeldinger blir benyttet i det kvalitetsforbedrende arbeidet på det reviderte området
- Fare for svikt i medikamenthåndteringen når pasientene skrives ut fra sykehuset er av kommunens ledelse ikke definert som et risiko-område.
- Det er ikke gjennomført / fremlagt ROS analyse for medikamenthåndteringen ved innleggelse og etter utskrivning fra sykehus

Kommentar:

Kommunen har innført multidoser for alle sine pasienter. Det vil ved endringer i medikamentbehandlingen oppstå en periode hvor multidosepakningene ikke kan benyttes. Det kreves da at kommunen har et system for sikre medikamenthåndteringen til den enkelte pasient. Et system hvor medikamenter kan bli administrert etter telefonbeskjed fra en fastleges sekretær innebærer risiko for alvorlig svikt.

6. Vurdering av virksomhetens styringssystem

Etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 skal kommunen føre internkontroll for å sikre at

virksomhet og tjenester er i samsvar med krav fastsatt i lov og forskrift. Kommunen skal ved et tilsyn kunne vise hvordan denne plikten blir oppfylt.

Plikten til å føre internkontroll medfører et selvstendig ansvar for å sikre at virksomheten blir drevet slik lover og forskrifter krever. Det er kommunen som har ansvaret for å ha kontrollrutiner som kan avdekke forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Kommunen skal om nødvendig sette i verk korrigerende tiltak. Kommunens ledelse skal sikre at de iverksatte tiltak er tilstrekkelige til at tjenestene er i samsvar med lov og forskrift.

Internkontroll er et hjelpemiddel for ledere slik at de kan styre systematisk. Forskrift om internkontroll beskriver noen nødvendige elementer som må være på plass i alle virksomheter. Hvor omfattende tiltakene skal være må ledelsen vurdere ut i fra virksomhetens størrelse og kompleksitet. Sentralt i dette tilsynet er kommunens styring og kontroll med samhandlingen mellom sykehus og kommunene om utskrivningsklare pasienter.

Den som har et ansvar for en virksomhet, har også ansvar for internkontrollen. Selv om ansvaret er lagt til øverste leder, for eksempel rådmannen i en kommune, vil oppfølging av internkontrollen ofte være delegert til leder av den aktuelle virksomhet. Internkontrollen har ikke fanget opp at informasjonsflyten mellom Gjøvik kommune og medisinsk avdeling SIHF-Divisjon Gjøvik ikke fungerer som forutsatt.

Gjøvik kommune har ikke igangsatt nødvendige tiltak for å avdekke, rette opp eller forebygge brudd på helselovgivningen på det undersøkte området. Fylkesmannen viser til at det ikke er gjennomført risiko og sårbarhetsanalyse. Fare for svikt i medikamenthåndteringen er av kommunens ledelse ikke definert som et risikoområde, selv om ledelsen gjennom avviksmeldinger er gjort kjent med svikt i samhandlingen mellom hjemmetjenesten og fastlegene. Ledelsens håndtering av avvik har ikke ført til praksisendring. Manglende praksisendring er ikke blitt fulgt opp, og ledelsen har ikke igangsatt ytterligere tiltak. Internkontrollen fungerer ikke som forutsatt, og det er ikke blitt satt i verk nødvendige korrigerende tiltak. Det er helt avgjørende å ha en velfungerende informasjonsflyt for å sikre den sårbare overgangen ved utskrivelse fra sykehus til hjemmetjeneste. Gjøvik kommune har ikke et tilfredsstillende system som fanger opp de brudd på helselovgivningen som er beskrevet i rapportens kapittel 5. Funn.

7. Regelverk

- Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

- Lov om pasient- og brukerrettigheter
- Lov om helsepersonell
- Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten
- Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter
- Forskrift om pasientjournal

8. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble oversendt under forberedelsen av revisjonen:

- Samhandlingsavtale mellom Sykehuset Innlandet HF og kommunen
- Organisasjonskart
- Delegasjonsreglement
- Kvalitetstandar
- Interne møteplaner
- Henvisningsskjema innsatsteam
- Prosedyrer og rutiner for:
 - Elink
 - Brukerveiledning gerica
 - Hurtigveiviser for meldinger
 - Ukeplan medlinger
 - Saksbehandlingsflyt
 - Saksbehandlingsprosess vedtak
 - Vedtak tidsestimering
 - Startkonvolutt nye pasienter hjemmetjenester
 - Kontaktperson for hjemmetjenestens uteavdeling
 - Kontaktperson brukere med kognitiv svikt
 - Interne samarbeidsavtaler
 - Utlån av hjelpemidler
 - Henvisning til fysio- ergoterapi
 - Hverdagsrehabilitering

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

- 20 pasientjournaler
- Avviksmeldinger
- Samarbeidsavtale mellom enhet for tildeling og koordinering og utførerenhetene
- Interne møtereferater

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- Varsel om tilsyn datert 06.07.2015
- Diverse eposter vedrørende praktisk gjennomføring av tilsynsbesøket

9. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Britt Grethe S. Hagen	Tjenesteleder tildelingsenheten	X	X	X
Solveig Skar	Tjenesteleder hjemmetjenesten	X	X	X
Janne Brateng	Sykepleier innsatsteam	X	X	X
Hanne Sønnes	Saksbehandler	X	X	X

Irene Berg Øyhus	Saksbehandler	X	X	X
SidseI Hansen	Sykepleier	X	X	X
Hilde Lønnum	Sykepleier	X	X	X
Einar Malmedal	Virksomhetsleder	X	X	X
Tor Nikolai Thoresen	Sykepleier	X	X	
Monica Severinsen	Sykepleier		X	X
Kari Anne Fredsvold	Konstituert virksomhetsleder	X	X	X
Rudlang				
Kirsti Øveraasen Fosnes	Hjelpepleier	X	X	X
Tine Fredlund	Sykepleier	X	X	X
Heidi Koxvig Hagebakken	Kommunalsjef	X	X	X

Fra tilsynsmyndighetene deltok:

Randi Marthe Graedler

Jens Fløtre

Helene Dypdahl

Jens Christian Bechensten, revisjonsleder

Gjøvik Kommune
Helse og Omsorg
Postboks 630
2810 Gjøvik

Fylkesmannen i Oppland
Jens Christian Bechensten
Postboks 987
2626 LILLEHAMMER

**SVARBREV TILSYNSRAPPORT SAMHANDLING OM UTSKRIVNING AV PASIENTER FRA MEDISINSK
AVEDELING SYKEHUSET INNLANDET HF, DIVISJON GJØVIK TIL GJØVIK KOMMUNE,**

Tidsrom for tilsynet:	06.07.15-18.12.15
Systemrevisjon ved Gjøvik Kommune:	15. og 16.10.15 (Varsel sendt 06.07.15).
Foreløpig rapport:	23.11.15
Kommunens tilbakemelding på rapport:	17.12.15
Endelig rapport:	18.12.15
Frist for plan lukking avvik:	01.05.16

Gjøvik kommune har tatt Fylkesmannens rapport fra 18.12.15 til etterretning, og har valgt å liste opp noen oppfølgingsområder for det videre arbeidet med en handlingsplan som skal bidra til å lukke avviket på det tilsette området.

Vi forholder oss de 11 kulepunkter i del 5 av rapporten, hvor Fylkesmannen har funnet grunnlag for å gi avvik. Handlingsplan viser hvilke oppfølgingstiltak og utviklingsarbeid som tjenesten har valgt å prioritere fremover, samt hvordan ledelsen skal kontrollere at en endring faktisk finner sted.

Plan for lukking av avvik har vi delt inn i de områder som Fylkesmannen har viet fokus, og prioriterte tiltak er følgende:

1. Gjøvik kommune ved ledergruppen i Helse og Omsorg vil gjennomføre en ROS-analyse ved å ta inn i seg de prosedyrene vi har og eventuelt mangler. Som tilsynet påpeker ved å se på medikamenthåndteringen ved innleggelse og etter utskriving fra sykehus. (kulepunkt 10,11)

TJENESTEOMRÅDE HELSE OG OMSORG Helse og omsorg administrasjon

Kontoradresse: Kauffeldts plass 1
Postadresse: Postboks 630, 2810 Gjøvik
E-post: postmottak@gjovik.kommune.no

Tlf: 61 18 95 00
Saksbeh.: 61 18 95 45

Bank: 6177 05 46809
Foretaksnr.: 940 155 223
Hjemmeside: www.gjovik.kommune.no

2. Håndtering av avviksmeldinger til forbedringsarbeid. Gjennomgang og status i meldte avvik på tjenesteyting i EQS.
Evaluerer pågående avvik og tiltak og sikre at ledelsen gjennom hele linja etterspør måloppnåelse og forbedringsområder. Eventuelt utarbeide nye prosedyrer ved behov. (kulepunkt 9)
3. Saker / tiltak som avviket beskriver rundt fastlegens ansvar vil av Kommunalsjef tas opp i SU – Samarbeidsutvalget med fastlegene for videre håndtering der. (kulepunkt 4,5,6,7,8,9)
4. Vurdere om det skal utarbeides nye rutiner/prosedyrer og kontrollere at de eksisterende prosedyrer er tilstrekkelig kjent og etterlevd i virksomheten.
Oppfølging av samarbeidsavtaler mellom SI og kommune, prosedyre for meldingsutveksling, og sørge for at disse er kjent for ansatte, jf oppfølgingsplan. (kulepunkt 1,2,3,4)
5. Gjøvik kommune finner det vesentlig og orientere om at kommunen pr i dag rent teknologisk er i stand til å motta epikriser elektronisk og at SI er i stand til å sende, men funksjonaliteten blir ikke tatt i bruk fra SI side.

Med bakgrunn i dette er det beklagelig at avvik rundt manglende epikrise ved utreise fra SI til hjemmetjenesten setter våre pasienter i fare. Ansatte i hjemmetjenesten har utfordringer med å få innhentet opplysninger fra SI for pasienter som skal følges opp, når medisiner, medisinlister og behandlingstiltak ikke sendes til hjemmetjenesten.

Det er pr i dag mulig å sende kopi av epikrisen til hjemmetjenesten når epikrisen går til fastlegen, men det benyttes ikke fra SI sin side.

Gjøvik kommune vil utarbeide rutiner / prosedyre for hvordan de ansatte skal innhente medisinliste/epikrise på forsvarlig måte. Det tenkes i en overgangsfase til elektronisk utsendelse av midlertidig epikrise og medisinske tiltak kommer i gang, at kommunen gjennom PLO-meldinger ber spesifikt om medisinopplysninger før utskrivelse av pasientene, eventuelt at dokumentasjon av medisinliste eventuelt faxes dersom dette ikke foreligger skriftlig eller elektronisk ved utskrivning av pasient.

Gjøvik kommune har ansatte som representerer prosjektet 'KomUt' som er delaktig i å utvikle meldingsflyten mellom SI og kommunene.

Det er nylig sendt brev til GSU (Geografisk Samarbeidsutvalg innen SI's nedslagsområde) med anmodning om at det sendes kopi av epikrise til hjemmetjenesten der de har oppfølging av pasienter som skrives ut til kommunen da dette oppleves av flere kommuner som fare for avvik i oppfølgingen av utmeldte pasienter fra SI. (kulepunkt 1,5,6,7)

SEKTOR HELSE OG OMSORG Helse og omsorg administrasjon

Kontoradresse:	Kauffeldts plass 1	Tlf:	61 18 95 00	Bank:	6177 05 46809
Postadresse:	Postboks 630, 2810 Gjøvik	Saksbeh.:	61 18 95 45	Foretaksnr.:	940 155 223
E-post:	postmottak@gjovik.kommune.no			Hjemmeside:	www.gjovik.kommune.no

Handlingsplanen planlegges slik at de ulike kulepunktene samordnes etter de tiltak som naturlig hører sammen ved Gjøvik kommunes plan for lukking av avvik. Disse tiltak har vi satt inn i en handlingsplan, som synliggjør målsettinger med de ulike tiltak, samt en tidsfrist og ansvarliggjøring av gjennomføringen. Handlingsplan ble vedtatt i ledermøtet HO 29.01.16.

Med vennlig hilsen

Heidi K. Hagebakken
Kommunalsjef Helse og Omsorg

Britt Grethe S. Hagen
Tjenesteleder Tildeling og koordinering

Vedlegg:

Handlingsplan
Referat fra ledermøtet seksjon hjemmetjenester
Notat fra KomUt medarbeidere fra Gjøvik kommune til GSU

HANDLINGSPLAN FOR TILTAK ETTER TILSYN OM UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER FRA MEDISINSK AVDELING SYKEHUSET INNLANDET HF, DIVISJON GJØVIK TIL GJØVIK KOMMUNE.

Gjelder for perioden VÅREN-2016.

Hovedmål:

Gjøvik kommune sikrer forsvarlig informasjonsutveksling mellom spesialisthelsetjenesten, fastleger og hjemmetjenesten, for pasienter med behov for hjemmesykepleie er i samsvar med lov og forskrift.

Kulepunkt	Delmål	Tiltak	Frist/lukking	Ansvar
1	Risikovurderingen skal gjennomføres på tjenesteledernivå, og sikre at nødvendige prosedyrer foreligger	ROS analyse for medikamenthåndtering ved innleggelse til sykehus Ros analyse for medikamenthåndtering ved utskrivning fra sykehus.	Mars 2016	Ledergruppen HO
2	Systemer for internkontroll av virksomheten er definert og kjent for ansvarlige ledere	Utarbeide plan for hvilke områder som skal kontrolleres/hvor ofte/av hvem	Mai 2016	Kommunalsjef HO
3	Avklare og sikre fastlegens eget ansvar i forbindelse med medikamenthåndteringen	Orientering om funn ved Tilsynet i SU-Samarbeidsutvalg med fastlegene	Februar 2016	Kommunalsjef HO
4	Sikre tilgjengelige prosedyrer som dekker området avvik er avdekket for. De til enhver tid gjeldende prosedyrer skal være tilstrekkelig kjent i virksomheten Sikre opplæring og felles forståelse av prosedyrer Evaluere dagens prosedyrer og utarbeide nye, evt til føye /tydeliggjøre deler i prosedyrene for å unngå usikker forståelse.	• Prosedyre ved medisin håndtering/multidose er underutarbeiding • Virksomhetsledere har ansvar for at prosedyrer gjøres kjent og tilgjengelig for sine ansatte. - Rapporteringsansvar til tjenesteleder hjemmetjenesten over opplæring av aktuelle ansvarlige i avdelingen for å sikre at gjeldende prosedyrer og rutiner etterleves.	Våren -16 Kontinuerlig	Tjenesteleder hjemmetjenester & Virksomhetsledere hjemmetjenester Tjenesteleder Tildeling & koordinering Saksbehandlere v. Tildeling & koordinering

Notat til geografisk samarbeidsutvalg fra KomUt Oppland og Hedmark

KomUt (kommunal utbredelse av elektroniske meldinger) er et prosjektnettverk i regi av Norsk helsenett som er finansiert av Helsedirektoratet. Prosjektet har pågått siden 2009, og har stått for utbredelsen av elektronisk meldingsutveksling i helsesektoren. Nettverket har også ansvaret for innføringen av kjernejournalen. KomUt har regelmessige samarbeidsmøter med representanter for sykehuset Innlandet.

KomUt jobber i tråd med regjeringens overordnede mål for IKT-utviklingen i helse- og omsorgstjenesten som er:

- Helsepersonell skal ha enkel og sikker tilgang til pasient- og brukeropplysninger
- Innbyggerne skal ha tilgang på enkle og sikre digitale tjenester
- Data skal være tilgjengelig for kvalitetsforbedring, helseovervåking, styring og forskning
- Bedre og økt samhandling mellom ulike nivå og fag i helsetjenesten knyttet til behandlingsprosess og pasientforløp

Bakgrunnen for dette notatet er manglende fremgang når det gjelder meldingsutvekslingen med divisjonene i sykehuset Innlandet. Spesifikt gjelder dette bruken av epikriseformatet. Vi ønsker at sykehuset Innlandet skal sette kommunehelsetjenesten som kopimottager på disse der opplysningene er relevant for vår videre behandling. Per i dag går disse epikrisenotatene direkte til fastlege, og må distribueres videre til kommunen fra fastlegen, etter henvendelse fra kommunehelsetjenesten. Kommunen mottar noe begrenset dokumenter i epikriseformatet per post, noe som ikke er holdbart når den tekniske løsningen for å sende elektronisk er på plass.

Samlet sett gjør dette at distribusjonen av viktige helseopplysninger tar lenger tid enn ønsket. Ved å oppføre kommunehelsetjenesten som kopimottager vil helseopplysningene fra sykehuset kunne bli brukt med en gang, og sikre presis og rask behandling av pasienten i kommunehelsetjenesten. Det vil også sikre at kommunen får vite om endringer i for eksempel medisiner og av pasienten.

Dagens praksis i sykehuset Innlandet strider mot regjeringens overordnede mål for IKT-utviklingen, hvor det vektlegges at man skal oppnå bedre og økt samhandling mellom ulike nivå i helsetjenesten i behandlingsprosessen og pasientforløpet. I tillegg strider det mot IKT-standarden i helse- og omsorgstjenesten, § 6 avsnitt 3, hvor det står at «helseforetakene ved sending av epikriser skal bruke epikrisemelding». Dette i henhold til HIS 80226:2014. Denne standarden beskriver en type melding som benyttes for elektronisk overføring av epikrise ved utskrivning fra helseinstitusjon til innleggende eller henvisende helsepersonell, pasientens faste lege og eventuelt til annet helsepersonell som trenger opplysningene for å kunne gi pasienten forsvarlig oppfølging. Det at kommunen ikke mottar kopi av slik informasjon, gjør at kommunen ikke kan tilby forsvarlig oppfølging umiddelbart etter at pasienten er skrevet ut fra sykehuset.

På landsbasis er den beskrevne kommunikasjonen i større bruk enn i Innlandet, og Innlandet må derfor vurderes som å henge bak på dette området.

Vi ber dere derfor raskest mulig å ta i bruk epikrisemeldingen med kommunehelsetjenesten som kopimottager og innfører dette som standard i alle sykehusets avdelinger. Dette vil fremme pasientsikkerheten og styrke samhandlingen mellom sykehus og kommune, samt hindre at dere bryter forskriften på området.

Vi ser frem til det videre samarbeidet med sykehuset Innlandet, og tar gjerne mot spørsmål når det gjelder bruken av epikriseformatet.

Med vennlig hilsen

KomUt Oppland og Hedmark

Thomas Kirkerud
Trine Lundebj
Tommy Karlstad
Britt S. Håberg

Gjøvik kommune

PRESENTASJON AV KOMMUNENS ADMINISTRATIVE ORGANISERINGEN, IGANGSATT OG PLANLAGT UTVIKLINGSARBEID OG RISIKOVURDERINGER

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Organisasjonskart – administrativ organisering Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Rådmannens presentasjon av den administrative organiseringen og igangsatte og planlagte utviklingsarbeid/-prosjekter, tas til orientering.
2. ..

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i forrige møte (sak: Overordnet analyse – første «brainstorming....» der rådmannen ble invitert til

«å presentere kommunens administrative organisering, igangsatt og planlagt utviklingsarbeid/-prosjekter i kommunen og de viktigste risikoene for forvaltningen slik rådmannen ser det».

God kunnskap om kommunens organisering og hva som skjer i kommunen mht. evalueringer og utviklingsprosjekter mv. er en forutsetning for kontrollutvalget når man skal gjøre selvstendige vurderinger av behovet kontroll. Saken er derfor å betrakte som en del av informasjonsinnhenting i kontrollutvalgets forberedende arbeid med å lage en ny plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Felles for kontrollutvalgets oppgave med å utarbeide en overordnet analyse og rådmannens ansvar for å ha etablert en hensiktsmessig internkontroll er **risikovurderinger**. Det vil derfor være av stor interesse for kontrollutvalget å kjenne til hvilke risikoer som er avdekket av rådmannen, evt. hvordan rådmannen arbeider for å redusere risikoene. Om kontrollutvalget bør søke en utvidet orientering omkring risikoer på innenfor ulike tjenestoområder drøftes nærmere i møtet.

4/8/5721 2015

Gjøvik kommune**KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING):
ORIENTERING OM SYSTEMET OG PRAKTISK BRUK**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	21.01.16 (utsatt) 03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Informasjon om KOSTRA-systemet og hovedtrekkene i kommunens bruk av tallmaterialet tas til orientering.
2. Det tas til orientering at det er planlagt et samarbeid i Gjøvikregionen om å engasjere ekstern bistand til å gjennomføre en kostraanalyse av de fem kommunene. Kontrollutvalget ber om å bli orientert om rapporten fra analysen når den foreligger.
3. Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre en kostra-analyse basert på 2015-tallene når disse foreligger (foreløpige tall 15/3-16). Formålet med analysen er å gi innspill til kontrollutvalgets arbeid med overordnet analyse av kommunen, og få frem områder det kan ha interesse å belyse nærmere gjennom forundersøkelser.

SAKSOPPLYSNINGER:**Bakgrunn/oppsummering:**

Bakgrunnen for saken er at KOSTRA er en viktig kilde til informasjon i kontrollutvalgets arbeid med overordnet analyse av kommunen, jf. kommunens oppgave med å lage en plan for forvaltningsrevisjon.

Saken var opprinnelig satt opp til behandling i kontrollutvalgets møte den 21/1-16, der det var tenkt at kommunens revisor/Innlandet Revisjon IKS skulle presentere saken. Det er avtalt med revisjonen at utvalgssekretær tar en forenklet gjennomgang i dette møtet, og at det vurderes om det skal bestilles en mer grundig gjennomgang av kostra fra Innlandet Revisjon IKS til presentasjon for kontrollutvalget senere i 2016.

Sekretær er kjent med at det er planlagt et samarbeid i Gjøvikregionen om å engasjere ekstern bistand til å gjennomføre en kostraanalyse av de fem kommunene. Dette er et arbeid som er interessant for kontrollutvalget, og utvalget bør bli orientert om rapporten fra analysen når den foreligger. Parallelt med dette foreslår sekretær at utvalget ber Innlandet Revisjon IKS om bistand til gjennomføre en egen analyse basert på 2015-tallene, så snart disse foreligger.

Kort om KOSTRA:

Nedenfor følger en kort informasjon om hovedtrekkene i KOSTRA-systemet:

KOSTRA er en forkortelse for KOMmuneSTatRAPportering og omfatter altså rapporteringen fra kommunene til Staten. KOSTRA inneholder tjenestedata og økonomidata for alle kommunens fagområder og er en omfattende kilde til kunnskap om kommunenes virksomhet. Kommunal og regionaldepartementet beskriver det som "et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet."

KOSTRA-dataene brukes i mange sammenhenger og data som inneholder feil kan føre til feil konklusjoner i analyser, tildelinger osv.

Det er Kommunal og regionaldepartementet (KRD), som har ansvaret for KOSTRA.

[KOSTRA](#) inneholder tjenestedata og økonomidata for alle kommunens fagområder, og er en omfattende kilde til kunnskap om kommunenes virksomhet. KRD beskriver det som "et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet".

Fylkesmannen skal veilede kommunene både når det gjelder innrapportering og bruk av KOSTRA-data. Fylkesmannen ønsker også å stimulere kommunene til å kvalitetssikre sine data. KOSTRA-dataene brukes i mange sammenhenger, og data som inneholder feil kan føre til feil konklusjoner i analyser og lignende.

Kommunene rapporterer inn KOSTRA-data ved utfylling av skjemaer på nett eller ved uttrekk fra fagsystemer. Det er [Statistisk sentralbyrå](#) (SSB) som tar i mot rapporteringen, og SSB publiserer også KOSTRA-data slik at man kan hente dem ut via internett (www.ssb.no/kostra/).

KOSTRA-dataene rapporteres inn årlig, og hovedfrist for kommunenes rapportering er 15. februar. [KOSTRA-dataene](#) publiseres i to omganger, og første publisering er 15. mars. Deretter har kommunene frist på seg til 15. april med å rapportere inn det som mangler eller å rette feil i innrapporterte data. Endelig publisering hos SSB skjer så 15. juni.

KOSTRA-dataene er bearbeidet ved at det er gjort nøkkeltallsberegninger som viser blant annet dekningsgrader, kommunens prioritering og produktivitet. I tillegg er det laget kvalitetsindikatorer for de ulike fagområdene. KOSTRA utvikles stadig ved at nye områder / nye data tas inn, og ved at det lages nye nøkkeltall og gjøres endringer i tabeller.

KOSTRA-dataene presenteres i ferdige nøkkeltallsoversikter og som rene grunnlagsdata. Dataene presenteres på 3 nivåer.

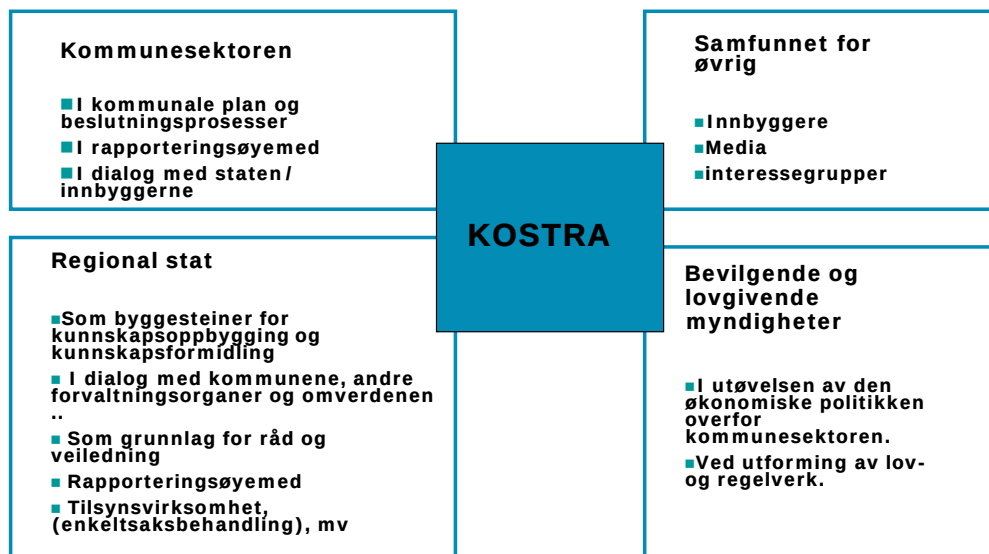
Nivå 1: [Utvalgte nøkkeltall](#) (en tabell med utvalgte nøkkeltall fra alle fagområder)

Nivå 2: [Detaljerte nøkkeltall](#) (tabeller med nøkkeltall for hvert fagområde)

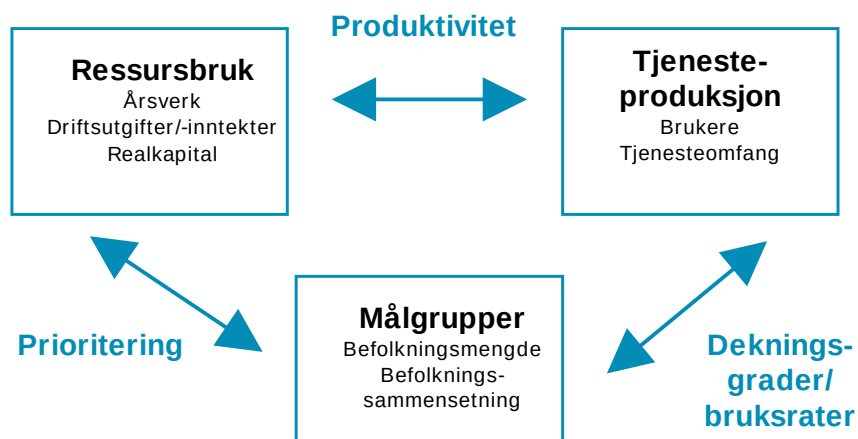
Nivå 3: [Grunnlagsdata](#) (i statistikkbanken der man selv velger hvilke data man ønsker)

Fra KOSTRA kan man altså hente ut masse informasjon i ferdiglagde oversikter, eller man kan kombinere data for å belyse forhold man selv ønsker.

Hvordan bruke KOSTRA ?

Styringsinformasjon - KOSTRA

SAK NR. 14/2016

Gjøvik kommune

KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2016

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Program for Kontrollutvalgskonferansen 2016

Vedlegg:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Presentasjon av hovedpunktene på Kontrollutvalgskonferansen 2016 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Etter avtale er det lagt opp til en kort gjennomgang av hovedtemaene på konferansen.

Hensikten er refleksjon omkring temaene i forhold til kontrollarbeidet i egen kommune.

Det vises til vedlagte program for oversikt over tema og innhold på konferansen.

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

3-4 februar 2016

Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Hovedtemaer:

Kontrollutvalget – viktig for tilliten >

Flyktninger og integrering >

Kommunelovutvalget – nesten ferdig >

To minikurs går parallelt med hovedprogrammet:

A. Intro - kontrollutvalg >

B. De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap >

Målgruppe

Ledere/medlemmer av kontrollutvalg,
kontrollutvalgssekretærer, revisorer og andre som er
interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

Følg konferansen
på Twitter:
#ku16nkrf
www.twitter.com/nkrf

Møteleder: Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00

Registrering og kaffe + noe å bite i / utstilling

10.00

Velkommen

► Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10

Åpning

► Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H)

Foto: Torbjørn Tandberg / KMD

10.30

Kontrollutvalget – viktig for tilliten til kommunal forvaltning

► Styreleder Gunn Marit Helgesen (H), KS

► Styreleder Per Olav Nilsen, NKRF

11.30

Lunsj / utstilling

12.45

Flyktningsituasjonen – hvordan lykkes med integrering?

► Ordfører Øivind Sand (Ap), Rælingen kommune

► Leder Narges Pourzia, Flyktning- og inkluderingstjenesten, Rælingen kommune

13.30

Pause / utstilling

13.50

Det vil alltid være risiko for korrupsjon i et tillitsbasert system

► Korrupsjonsforsker Tina Søreide, professor, Norges Handelshøyskole (NHH)

14.40

Pause / utstilling

15.00

Kontrollutvalgets arbeidsmåte – praktisk erfaring

► Nestleder Rune Olsø (Ap), kontrollkomiteen, Trondheim kommune

15.50

Pause / utstilling

16.10

Kommunesektorens utvikling: styring, demokrati og tillit

► Professor Jon Helge Lesjø, Høgskolen i Lillehammer (HiL)

|
17.00

19.30

Middag

Møteleder: Komiteleder Audun Haugan, NKRFs kontrollutvalgskomite og rådgiver, K-sekretariatet IKS

09.00

Habilitetsbestemmelsene – sjelden rett fram

- Advokat Jostein Selle, KS Advokatene

10.00

Pause – utsjekking / utstilling

10.30

Kommunelovutvalget – nesten ferdig

- Utvalgsmedlem Nina Neset, daglig leder, Romerike revisjon IKS

11.30

Lunsj / utstilling

12.45

Samspillet mellom revisor og kontrollutvalget – hvordan oppnå de gode forvaltningsrevisjonene

- Seksjonsleder forvaltningsrevisjon Anders Svarholt, Østfold kommune-revisjon IKS og medlem av NKRFs forvaltningsrevisjonskomite

13.30

Pause / utstilling

13.50

Åpenhet vs. taushet i kommunal forvaltning

- Leder Siri Gedde-Dahl, Presseforbundets offentlighetsutvalg og journalist i Kapital

14.45

Kåseri

- Kommentator Eva Nordlund, Nationen

15.15

Avslutning

- Styreleder Per Olav Nilsen, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

15.20

09.00

Minikurs A

A. Intro – kontrollutvalg

! Begrenset
antall plasser

(Målgruppe: Nye kontrollutvalgsmedlemmer)

- Seniorrådgiver Bodhild Laastad, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Innhold:

- Rammeverk for tilsyn og kontroll i kommunal sektor
- Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver

12.45

Minikurs B

B. De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap

! Begrenset
antall plasser

(Målgruppe: Kontrollutvalgsmedlemmer)

- Daglig leder Åge Sandsengen, Kommunerevisjon IKS

Innhold:

- Det kommunale økonomisystemet
- Regnskapets oppbygging
- Grunnleggende prinsipper og de unike økonomiske sammenhengene
 - spesielt i balansen
- Anordningsprinsippet
- Resultatbegrepet

14.35

– på vakt for fellesskapets verdier

Kontrollutvalgskonferanse

3-4 februar 2016

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 17. desember 2015.
- Bindende påmelding skal skje via [NKRFs nettsider](#)
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansepriser*

- Deltakelse inkl. helpensjon: Kr 6 500 (ikke-medlemmer: Kr 6 900)
- Dagpakke (lunsj mm): Kr 5 300 (ikke-medlemmer: Kr 5 700)
Prisene inkluderer dokumentasjon, lunsj, drikke til måltidene og servering i pausene.
- Ekstra overnatting m/frokost fra 2. - 3. februar 2016: Kr 1 300.

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Konferansehotellet

Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Ved behov vil også Comfort Hotel RunWay, som ligger rett ved siden av Clarion (og The Qube), bli benyttet til overnatting.

Forhåndsgodkjenning

13 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Norges Kommunerevisorforbund
Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00, post@nkrf.no, www.nkrf.no
www.twitter.com/nkrf (#ku16nkrf)

Velkommen på konferanse!

Gjøvik kommune

OVERORDNET ANALYSE - FORVALTNINGSREVISJON

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt
2. Organisasjonskart for kommunen	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Sekretær bes om å supplere liste over forslag til tema med innspill som fremkom i møtet. Saken følges opp på neste møte.
2. Som ledd i arbeidet med overordnet analyse ønsker kontrollutvalget å gjennomføre forundersøkelser. Følgende områder følges opp på neste møte, der rådmannen inviteres til å orientere:

.....
.....

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en videreføring av diskusjon som ble startet i møtet den 21/1-16.

1. Med bakgrunn i diskusjonen i møtet bes sekretær om å utarbeide en oversikt over de innspill/forslag som kom frem.
2. Saken følges opp slik:
 - Overordnet analyse - forvaltningsrevisjon:
 - Rådmannen inviteres til å presentere kommunens administrative organisering, igangsatt og planlagt utviklingsarbeid/-prosjekter i

kommunen og de viktigste risikoene for forvaltningen slik rådmannen ser det.

- Videreføring av diskusjon om aktuelle tema («brainstorming»), foreløpige prioriteringer og vurdering av eventuelle forundersøkelser.

- Overordnet analyse – selskapskontroll:

- Presentasjon av kontrollutvalgets oppgave med selskapskontroll.
- Presentasjon av kommunens eierskap i selskaper mv og kommunens eierstyring.
- Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer.

Nedenfor følger en stikkordsmessig oppstilling av tema/områder som ble nevnt i møtet den 21/1-16. Listen er et resultat av den første «brainstormingen» i kontrollutvalget, og det ligger ingen grundige risiko- og vesentlighetsvurderinger bak innspillene. Temaene er kun ment til videre diskusjon.

Denne saken viderefører diskusjonen som ble startet i forrige møte. Som innspill til denne saken er bl.a. orientering fra rådmannen om den administrative organiseringen, utviklingsprosjekter og risikovurderinger (jf. egen sak). Aktuelle tema fra Kontrollutvalgskonferansen (jf. egen sak) kan også være en kilde til nye tema/områder. Som en del av saken bør det vurderes om det skal gjennomføres noen enkle forundersøkelser gjennom samtaler med rådmannen/administrasjonen.

Nedenfor følger oversikt over stikkord/tema fremkommet så langt i prosessen:

<u>Stikkord fra «brainstorming», møte 21/1-16:</u>	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u>
- Planverk i kommunen: Etterlevelse, måloppnåelse - Arkiv og journalføring - Måloppnåelse, målstyringssystemet - Informasjonssikkerhet - Felleskjøkkenet, matkvalitet - Flytting fra rådhuset - risikovurderinger - Flyktninger: opplæring/integrering, kvinnesyn - Barnevernet - <u>Strategi for kontrollutvalget:</u> - Fokus på måloppnåelse, produktivitet og kvalitet.	• Reglement for kontrollutvalget (KU-sak 51/15) • Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/ forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15). • Industribygg AS: Orientering om ny vurdering av skatteplikt og gjennomført brukerundersøkelse/studentoppgave (KU-sak 53/15) • Samhandlingsreformen – orientering om status og risikovurderinger (KU-sak 58/14, jf. 77/13) • Byggesaksavdelingen – oppfølging av tilsynsplan 2013-2014 + diverse spørsmål (ku-sak 13/14) – første møte i 2015 • Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponing og åpenhet (KU-sak 86/14) • Informasjonssikkerhet i Gjøvik kommune (jf. ku vedtak 04/14, avvente) • Skole: ➤ Årsaker til forskjeller mellom skolene vedr. andel spesialundervisning (KU-sak 83/14) ➤ Skrinnhagen skole – evaluering av tiltak (jf. ku-sak 12/14 – sak tidlig i 2015) ➤ Rutiner og praksis v/skolebytte (ku-sak 70/2012) • Intern kontroll: ➤ Overordnet intern kontroll i Gjøvik kommune – rådmannens rutiner for internrevisjon/etterkontroll (ku-vedtak 38/2014) • Korrupsjon i kommune-Norge (utsatt sak fra 15/5-13) – besluttet avventet

	• <i>Barnevern:</i> ➤ <i>Presentasjon av risikovurderinger etter tilsynsrapport 2014 (jf. ku-sak 09/14)</i> ➤ <i>Fylkesmannens tilsyn med barnevernstjenesten høsten 2013 (ku-sak 55/13, pkt. 2)</i> ➤ <i>Barnevern – vurdering av nye undersøkelser (ku-sak 23/13), herunder bruk av hjelpetiltak i hjemmet (ku-sak 32/13)</i> ➤ <i>Barnevern – div. spørsmål til administrasjonen (ku-sak 64/12):</i> ○ <i>Terskel for å igangsette omsorgsovertakelser</i> ○ <i>Lean-gjennomgang</i> ○ <i>Tilsynsførerordningen i GLT-regionen</i>
--	--

Kort om overordnet analyse:

Utgangspunktet for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 som sier at:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Fra kommentarene til § 10 i forskrift om kontrollutvalg står bl.a. følgende:

Hensikten med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens/fylkeskommunens virksomhet, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjøre forvaltningsrevisjon.

Målet er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter, kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger. I uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” ligger at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

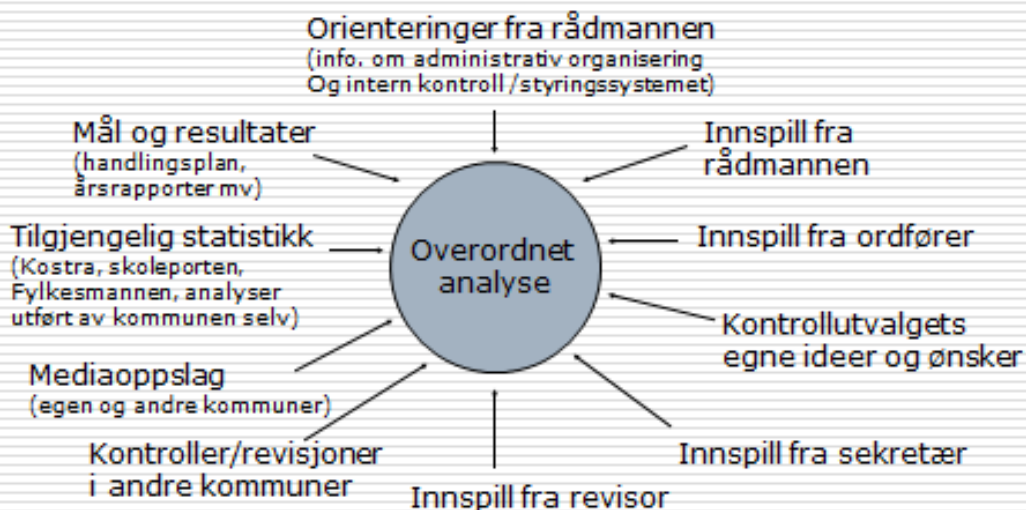
Gjennom analysen skal det samles nødvendig informasjon om det aktuelle området, identifiseres mulige avvik eller svakheter og legges grunnlag for beslutningen om hvor det skal iverksettes forvaltningsrevisjon (systematiske vurderinger). En slik analyse kan også bygge på relevant informasjon fra andre dokumenter som er utarbeidet i kommunens/fylkeskommunens plan- og analysearbeid.

Valg av metode og opplegg for gjennomføring av overordnet analyse er behandlet i egen sak. Her ble kontrollutvalget presentert et enkelt opplegg for gjennomføring av overordnet analyse av kommunen. I hovedsak går dette på å innhente informasjon fra eksterne kilder først, før man går på kartlegginger og undersøkelser internt.

Overordnet analyse gjennomføres som en prosess gjennom første halvår 2016. Målet er å legge frem en plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunestyret høsten 2016.

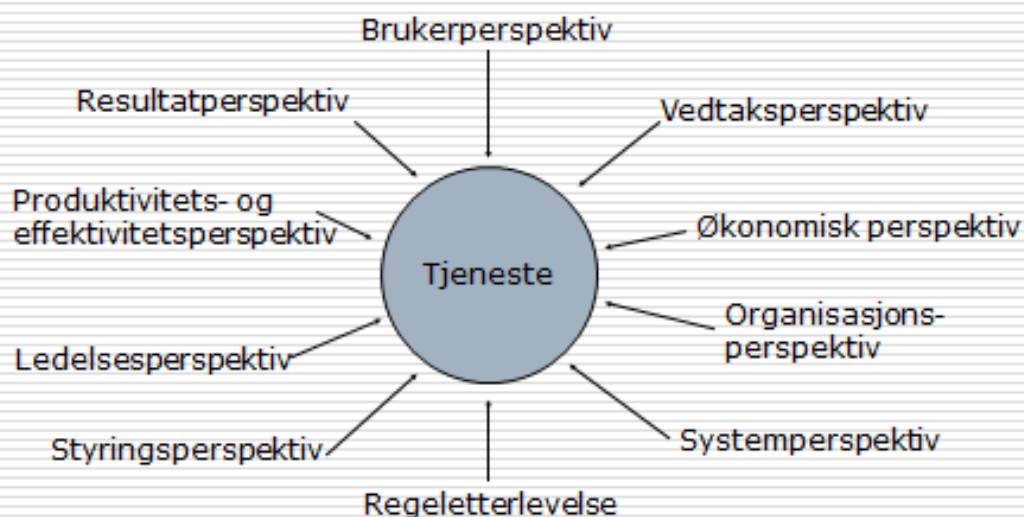
Nedenfor følger noen lysark som ble benyttet av sekretær i forbindelse med egen sak om valg av opplegg og metode for overordnet analyse:

Kunnskapsinnhenting og bruk av kilder

11

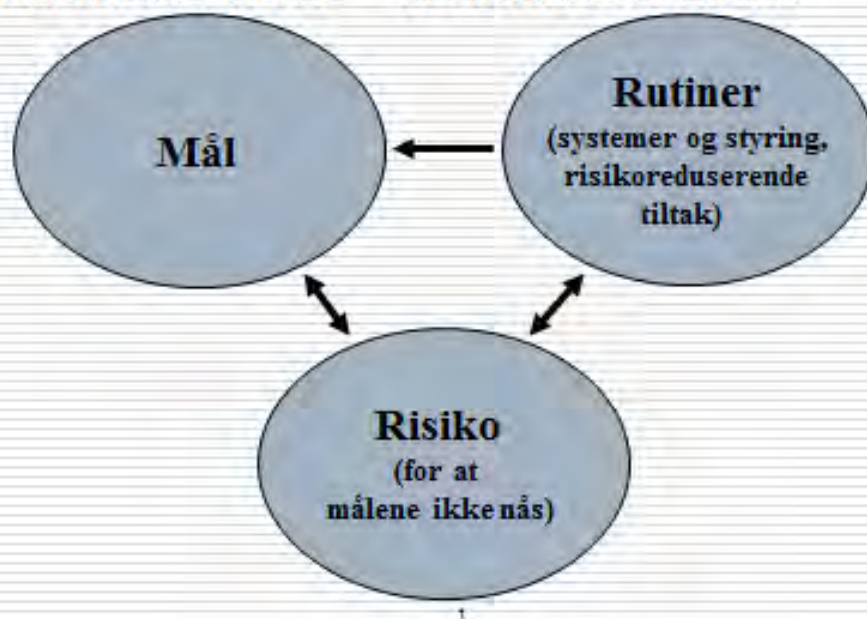
Ulike perspektiver - forvaltningsrevisjon

8

Overordnet analyse = «....ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger....»

RISIKOSTYRING – GENERELL MODELL

Kontrollutvalgets prioriteringer.
Risiko- og vesentlighetsvurderinger.

K O N S E K V E N S	Stor		Stor konsekvens – stor sannsynlighet
	Liten		
		Liten	Stor
		SANNSYNLIGHET	

Gjøvik kommune**KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2015

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:**INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:****Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 tas til orientering.****SAKSOPPLYSNINGER:**

I tråd med tidligere praksis er det utarbeidet en årsrapport fra kontrollutvalget til kommunestyret om kontrollutvalgets virksomhet. En slik praksis er anbefalt som en del av kontrollutvalgets plikt til å informere kommunestyret om sitt arbeid, jf. kommunelovens § 77 pkt. 6, jf. veileder fra departementet/Kontrollutvalgsboken.

Årsrapporten gir en helhetlig oversikt over kontrollutvalgets aktivitet for fjoråret, og fungerer også som dokumentasjon på kontrollutvalget etterlevelse av sine lovpålagte oppgaver.

I tråd med tidligere praksis legges saken frem med innstilling til kommunestyret. En slik praksis sikrer at saken blir fremmet for kommunestyret som egen sak.

Det er tidligere diskutert om utvalgsleder bør gi en kort presentasjon av årsrapporten overfor kommunestyret ved behandlingen der.

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Årsrapport 2015

Kontrollutvalgets virksomhet

1. Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver
2. Medlemmer og sekretariat
3. Aktivitet
4. Økonomi
5. Regnskapsrevisjon
6. Forvaltningsrevisjon og undersøkelser
7. Selskapskontroll
8. Avtale med kommunens revisor / Innlandet Revisjon IKS

1. Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver og ansvar fremgår av kommunelovens § 77 med tilhørende forskrift for kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets overordnede målsetting kan formuleres som ”å bidra til å skape tillit til forvaltningen”.

I forskrift om kontrollutvalg (§ 4) er utvalgets alminnelige oppgaver formulert slik:

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder å påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.

I tillegg fremgår det av lovverket at:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalgets tilsynsoppgaver løses i praksis ved å bestille tjenester innenfor områdene:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

2. Medlemmer og sekretariat

Kontrollutvalget har i løpet av året bestått av følgende medlemmer og varamedlemmer:

1/1-15 – ut valgperioden (høsten 2015):

Faste medlemmer	Personlige varamedlemmer
Roar Løken Lunder (leder) Thomas Winge Longva (nestleder) Magnhild Guldbakke Stuge Kari Bergum Finn Olav Rolijordet	Bjørn Overn Monica Klette Nils Kristian Mørstad Roy Arne Ekern Undis Scheslien

Ny valgperiode (høsten 2015) – 31/12-15:

Faste medlemmer	Personlige varamedlemmer
Roar Løken Lunder, leder (H) Undis Scheslien, nestleder (Sp) Thomas Longva (V) Hans Olav Lahlum (Sv) Irene Kalrasten (Ap)	John Kraby Svendsen (H) Ole Klundby (Sp) Birgit Husom (V) Erik Evenrud (MdG) Marit Eid (Ap)

Sekretariat:

Forskrift om kontrollutvalg stiller krav om at sekretær for utvalget skal være uavhengig av både kommunens revisor og kommunens administrasjon. Kommunene i Gjøvik- og Hadelandsregionen har inngått felles avtale om kjøp av sekretærtjenester fra firmaet Kontrollutvalgstjenester v/Kjetil Solbrækken. Rammeavtalen ble inngått høsten 2010 etter gjennomført konkurranse i tråd med lov om offentlige anskaffelser. Kontrakten løper i 4 år, frem til 15.11.2014 med mulighet for forlengelse ett + ett år. Opsjonen er benyttet og kontrakten utløper 15.11.2016.

3. Aktivitet

År	2015	2014	2013	2012	2011
Antall møter	8	11	12	9	7
Antall saker	66	92	82	70	60

4. Økonomi

Kontrollutvalget utarbeider selv forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen, jf. forskrift om kontrollutvalg § 18. Det er kommunestyret som fastsetter de økonomiske rammene for kontrollutvalgets virksomhet.

Konto	Konto	Regnskap 2015	Budsjett 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012
10500	Trekkpliktige godtgjørelser	2 750	3 000	3 000	3 000	3 000
10800	Fast godtgjørelse	25 417	25 000	25 000	25 000	25 000
10801	Møtegodtgjørelse	19 200	40 000	42 400	38 400	26 400
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	0	0	10 600	0	-
10990	Arbeidsgiveravgift	6 679	10 000	11 421	9 362	7 670
11001	Aviser, tidsskrifter, faglitteratur	2 000	12 000	10 978	9 625	15 375
11151	Bevertning møter	6 846	8 000	7 167	7 686	7 813
11205	Tjenestefrikjøp	14 134	23 000	8 834	21 201	17 667
11302	Mobiltelefon - ansatte	472		519		
11500	Kursutgifter	17 700	32 000	6 300	0	12 400
11600	Kjøregodtgjørelse og diett	344	2 000	705	973	310
12002	IT, programvare mv		4 000		0	4 594
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	264 216	320 000	311 910	351 027	283 444
13750	Kjøp av revisjonstjenester (Innlandet Revisjon IKS)	1 004 240	1 488 000	1 416 801	1 683 680	1 211 590
15700	Momskompensasjon (utgift)				-	-
17900	Internsalg	- 32 001	- 32 000	- 32 000		
17901	Momskompensasjon – drift (inntekt)				-	-
	NETTO	1 331 996	1 935 000	1 823 634	2 157 155	1 615 263

5. Regnskapsrevisjon

Oppfølging av revisjonsarbeidet og tilsyn med revisors faglige arbeid:

Kontrollutvalget skal påse at regnskapene blir revidert på en betryggende måte, jf. § 6 i forskrift om kontrollutvalg. Dette er knyttet til flere forhold:

- At revisjonen skjer i samsvar med lover, regler og god kommunal revisjonsskikk
- At revisor oppfyller krav til uavhengighet og kvalifikasjoner
- At revisor følger inngått avtale inngått med kontrollutvalget

Kontrollutvalget ivaretar sitt oppfølgingsansvar gjennom følgende aktiviteter:

- Revisors uavhengighetserklæring (skriftlig, årlig)
- Presentasjon av strategi og plan for revisjon av kommunens regnskaper, samt underliggende risikovurderinger (årlig)
- Presentasjon av status midtveis i revisjonsarbeidet / interimrevisjon (årlig)
- Presentasjon av revisjonsberetningen og gjennomføringen av revisjonsarbeidet (årlig)
- Fremleggelse av eventuelle brev og revisjonsrapporter til rådmannen, herunder eventuelle nummererte brev (vesentlig svikt i internkontrollen, rapportering av misligheter mv).
- Fremleggelse av resultatet av ekstern kvalitetskontroll av revisor (forbundsbasert kontroll minimum hvert femte år)

Uttalelse om årsregnskapet:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi en uttalelse til årsregnskapet, jf. forskrift om kontrollutvalg § 7. Uttalelsen skal følge regnskapssaken til kommunestyret, via formannskapet.

Kontrollutvalget har i løpet av året avgitt uttalelse til følgende regnskaper:

- ***Årsregnskapet for Gjøvik kommune for 2014***

Til stede under behandlingen av saken i kontrollutvalget var Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor og administrasjonen v/rådmann, regnskapssjef m.fl.

Oppfølging av kommunestyrets merknader:

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til årsregnskapet er blitt fulgt opp (forskrift om kontrollutvalg § 8).

Det foreligger ingen merknader fra kommunestyret til oppfølging.

6. Forvaltningsrevisjon og undersøkelser

Lovpålagte oppgaver:

- Det skal utarbeides en plan for forvaltningsrevisjon, minimum en gang i valgperioden (første året i valgperioden). Planen skal vedtas av kommunestyret.
- Kontrollutvalget skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

- Kontrollutvalget skal avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatet av disse.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til rapporter om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker, som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget har i laget en plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012-2015. Planen ble vedtatt av kommunestyret høsten 2012. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på ulike sektorer.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å foreta undersøkelser og eventuelt igangsette kontroller på andre områder enn de som er nevnt i planen, dersom det oppstår behov for dette i planperioden.

Kontrollutvalgets aktiviteter gjennom året:

a) Forvaltningsrevisjonsprosjekter:

- *Ingen*

b) Mindre undersøkelser, foranalyser, orienteringer mv.:

- **NAV Gjøvik – presentasjon/forundersøkelse** (v/NAV-leder)
- **Bjørnsveen ungdomsskole – oppfølging av henvendelse/varsling** (flere saker)
- **Orientering om endring i administrativ organisering** (v/rådmannen)
- **Rutiner og praksis for journalføring og arkivering i Gjøvik kommune** (orientering ved kommunalsjef og seksjonsleder)
- **Rehabilitering av Kallerudhallen – håndballforbundets krav og forholdet til lov om offentlige anskaffelser**
- **Kontrakt om leveranse av fjernvarme i utvalgte kommunale bygg**
- **Ungdomsskolenes rådgivningstjeneste** (samtale med leder for ungdomsrådet og rådmannen)
- **Skileikanlegget ved Bjørnsveen ungdomsskole – spørsmål om prosjektorganisering** (orientering v/rådmannen)
- **Fylkesmannens rolle ved godkjenning og bygging av nærmiljøanlegg** (samtale med Fylkesmannen v/utdanningsdirektøren)
- **Gjøvik boligstiftelse og muligheten for innsyn og gjennomføring av undersøkelser**

Oversikt over undersøkelser/revisjonsrapporter de siste årene:

År	Tema / område	Kommentar
2015	<i>(ingen)</i>	
2014	Revisjonsrapport: «Henvendelser til barnevernet og samhandling mellom barnevern og andre» (rapporten sluttbehandlet i kommunestyret den 27/3-14).	Undersøkelsen konkluderte med at det var forbedringspotensial knyttet til rutiner og praksis for samhandling. Rapporten ble aktivt fulgt opp av administrasjonen, og anbefalte forbedringer ble foretatt.
2013	Revisjonsrapport: Undersøkelse av	Undersøkelsen ble bestilt fra

	tomtesalget Kallerudlia 9 (sluttbehandlet i kommunestyret 30/5-13)	kommunestyret våren 2013. Kontrollutvalget engasjerte kommunens revisor, Innlandet Revisjon IKS, til å gjennomføre undersøkelsen. Rapporten er senere fulgt opp. Som en del av oppfølgingen innhentet kontrollutvalget ny takst av Kallerudlia 9. Taksten ble lagt frem for kommunestyret.
2012	(ingen)	Første året etter valgåret. Mye av året ble brukt til overordnet analyse mv. i forbindelse med etablering av ny plan for forvaltningsrevisjon (vedtatt i k.styret høsten 2012).
2011	Leasingbiler innfor pleie og omsorg	Ikke sendt til kommunestyret for sluttbehandling. Kontrollutvalget anbefalte rådmannen å utvikle en helhetlig forvaltning av bilparken. Vedtatt oppfølging senere.
2011	NAV Gjøvik – organisering og styring (sluttbehandlet i k.styret 17.02.11)	Noen forbedringsområder påpekt, men i hovedsak en positiv rapport. Til oppfølging.
2010	Anbudspraksis og sosial dumping (sluttbehandlet i k.styret 30.09.10)	Det ble påpekt svakheter i kommunen rutiner for kontroll med leverandører mht. overholdelse av lønns- og arbeidsvilkår. Til oppfølging.
2009	Kostra-analyse av barnehagene i Hamar og Gjøvik komme (sluttbehandlet i k.styret 26.11.09)	Rapporten pekte på store forskjeller mellom Hamar og Gjøvik, men at disse langt på veg kunne forklares. Kontrollutvalget stilte kritisk spørsmål til bruk av kostra-tall ved sammenligning mellom kommuner. Ingen konkrete oppfølgingspunkter.
2009	Brukernes syn på eiendomsforvaltningen (sluttbehandlet i k.styret 19.02.09)	
2008	Overholdelse av forvaltningsloven § 11 A – journalføring og kvalitetssikring (sluttbehandlet i k.styret 24.04.08)	
2007	Innkjøp under terskelverdi – direkte anskaffelser (sluttbehandlet i kommunestyret 03.05.07)	Rapporten konkluderte med mangelfull overholdelse av regelverk.
2007	Servicetorget – intern kommunikasjon og samhandling (sluttbehandlet i kommunestyret 01.11.07)	

7. Selskapskontroll

Lovpålagte oppgaver:

- Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Det skal utarbeides en plan for forvaltningsrevisjon, minimum en gang i valgperioden (første året i valgperioden). Planen skal vedtas av kommunestyret.
- Selskapskontrollens obligatoriske del går primært ut på å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon i selskapet

Plan for selskapskontroll:

Kontrollutvalget har laget en plan for selskapskontroll for perioden 2012-2015. Planen ble vedtatt av kommunestyret høsten 2012. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for kontroll med kommunens styring med selskaper (eierskapskontroll), eller med forvaltningen i kommunalt eide selskaper.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å foreta undersøkelser og eventuelt igangsette kontroller på andre områder enn de som er nevnt i planen, dersom det oppstår behov for dette i planperioden.

Kontrollutvalgets aktiviteter gjennom året:

a) Forvaltningsrevisjonsprosjekter:

- *Etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvikregionen* (revisjonsrapport sluttbehandlet i kommunestyret)
- *Forundersøkelse Industribygg AS* (presentasjon av selskapet v/styreleder og daglig leder)

b) Mindre undersøkelser, foranalyser, orienteringer mv.:

- *Eierskapsmelding 2013* (orienteringssak)

Oversikt over kontroller de siste årene:

År	Tema / selskap	Kommentar
2015	<i>Etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvikregionen</i> (revisjonsrapport sluttbehandlet i kommunestyret)	Rapporten konkluderte med at eierskapspolitikken ikke er fullt ut implementert. Ordfører og rådmann ble bedt om å følge opp rapportens anbefalinger. Kommunestyrets vedtak i er ikke fulgt opp nærmere, men saken egner seg for en oppfølging på et senere tidspunkt.
2013-2014	<i>Selskapskontroll Eidsiva Energi AS – håndtering av habilitet og rollekonflikter</i> (revisjonsrapporten ble sluttbehandlet i kommunestyret 27/11-14)	Samarbeid mellom de syv kommuner/fylkeskommuner og deres kontrollutvalg. Arbeidet ble utført av de to interkommunale revisjonsenhetene Hedmark Revisjon IKS og Innlandet Revisjon IKS i samarbeid.

2013	Lønn og godtgjørelse til styre og daglig leder i kommunale aksjeselskaper	Kartleggingen ble gjort i AS Industribygg og Gjøvik Olympiske Anlegg AS). Saken ble tatt til orientering.
2011 - 2013	Selskapskontroll i Eidsiva Energi AS - eierstyring (revisjonsrapporten ble sluttbehandlet i kommunestyret høsten 2013)	Samarbeid mellom kontrollutvalgene i de syv største eierkommunene. Forundersøkelse og planlegging ble foretatt høsten 2011/våren 2012, gjennomføring høsten 2012 og rapportering våren 2013. Rapporten er fulgt opp.
2010	Etablering av eierskapspolitikk i Gjøvik kommune	Utvalget har fått presentert kommunens eierskapspolitikk og eierskapsmelding 2009.
2009	Utvikling av eierskapspolitikk i Gjøvik kommune	Rådmannen orienterte om igangsatt samarbeidsprosjekt i Gjøvik-regionen om eierstyring.
2008	(ingen)	Ikke prioritert.
2007	GLT-Avfall IKS	Rapporten påpekte flere forhold rettet mot eierstyring og håndtering av regelverket for selvkost. Oppfølging av rapporten er foretatt på ulikt vis over flere år, og oppfølgingspunktene fra rapporten anses i dag å være tilfredsstillende fulgt opp.

8. Avtale med kommunens revisor / Innlandet Revisjon IKS

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Innlandet Revisjon IKS, jf. vedtak i kommunestyret. Innlandet Revisjon IKS yter eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå avtale mellom oppdragsgiver og selskapet. Avtalen (kalt oppdragsavtale) regulerer omfang, pris og kvalitet og rulleres årlig. Avtalen tydeliggjør kontrollutvalgets bestillerfunksjon.

Kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Innlandet Revisjon IKS har en uttalt strategi å være kundeorientert. Kontrollutvalget er bevisst disse målsettingene i sin oppfølging og dialog med revisor.

Pris følges opp gjennom krav til årlig sammenligning ("benchmarking") av kostnadene til revisjon mot andre kommuner. Slik sammenligning er foretatt i løpet året og viser at kostnadene til regnskapsrevisjon ligger omtrent på "snittet" sammenlignet med kommuner på samme størrelse. Sammenligningen er presentert for kontrollutvalget.

Kvalitet på revisjonstjenestene følges primært opp gjennom de enkelte tjenesteleveransene (regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll). I tillegg følges opp:

- At oppdragansvarlig revisor oppfyller de formelle kompetansekravene.

- At kravene til uavhengighet og objektivitet er oppfylt, herunder at revisor ikke har tatt på seg rådgivningsoppdrag eller andre tjenester for kommunen, som kan reise tvil om dette. Det påses at det årlig blir avgitt en uavhengighetserklæring fra revisor til kontrollutvalget.

Høsten 2012 ble det gjennomført en forbundsbasert kvalitetskontroll av Innlandet Revisjon IKS (i regi av Norges Kommunerevisorforbund). De utvalgte oppdragene fikk ”godkjent” (høyeste score). Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder har orientert kontrollutvalget om kontrollen og resultatene.

Gjøvik, 3. mars 2016.

Roar Løken Lunder
leder av kontrollutvalget

Gjøvik kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	03.03.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	
1. Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet (Björg Hagen, Kristian Lein og Reidun Grefsrud)	Vedlegg 1 a) –c)
2. K.sak 3/16 (møte 18/2-16): Lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak sak 119/15 (sak vedr. endringer i Gjøvik kommunes finansreglement)	Vedlegg 2
3. Skatteoppkreveren i Gjøvik kommune ➤ Kontrollrapport 2015 fra Skatteetaten vedr. skatteoppkreverfunksjonen for Gjøvik kommune ➤ Saksfremlegg fra k.sak 13/16 (møte 18/2-16): Årsrapport 2015 – Skatteoppkreveren ➤ Årsrapport 2015 fra Skatteoppkreveren ➤ Årsregnskap 2015 – Gjøvik kommune	Vedlegg 3 Vedlegg 4 Vedlegg 5 Vedlegg 6
4. KS-rapport fra Asplan Viak AS: Kommunal planlegging kan bli mer effektiv	Vedlegg 7
5. Diverse avisartikler	Vedlegg 8
6. Orientering om muntlig henvendelse til kontrollutvalget v/sekretær vedr. byggesak	Muntlig orientering
7. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

Lillehammer, 27. januar 2016
J.nr./Referanse: 2016-073/BH

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen,

Björg Hagen
Björg Hagen

Daglig leder/ oppdragsansvarlig revisor

Lillehammer, 27. januar 2016
J.nr./Referanse: 2016-077/KL

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold*
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og*
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a*

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor: Postadr.: PB 988 2626 Lillehammer Tlf 61289080 Faks 61289081 E-post: postmottak@irev.no	Avdeling Gjøvik: Teknologivn. 6 2815 Gjøvik Tlf. 61130350 Faks 61130360	Firma: Besøksadresse: Kirkeg. 76 2609 Lillehammer Org. nr. 987769386MVA Bank 16041146927
---	---	---

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

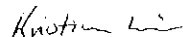
ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har i tillegg til Innlandet Revisjon IKS et ansettelsesforhold i Østlandsforskning. Denne stillingen innebærer ingen kontakt med kommunal sektor.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Kristian Lein

Oppdragsansvarlig revisor

Vedlegg 1 a)
Rev

Innlandet Revisjon IKS

Lillehammer, 3.2.2016
J.nr./Referanse: 2016-106/RG

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenrevisjon av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@rev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

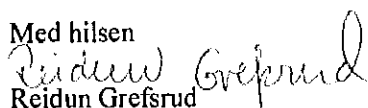
ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Reidun Grefsrud

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

SAKSFRAMLEGG

Vedlegg 2

Sak-Dok.nr.: 15/3689-6
Emnekode: 100
Saksbehandler: Jan Ove Moen

LOVLIGHETSKONTROLL AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK SAK 119/15

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret opprettholder vedtak om endringer i finansreglementet, K-sak 119/15.

Vedtatt med 44 mot 15 stemmer

Fakta:

Vedlegg:

- *Krav om lovlighetskontroll fra Kjetil Weyde, Christin G. Madsen og Anne Bjertnæs, mottatt 08.01.16.*
- Finansreglement vedtatt 17/12/15

Uttrykte vedlegg:

- *Saksprotokoll sak 119/15 «Endringer i Gjøvik kommunes finansreglement», behandling i kommunestyret 17.12.15. med saksfremlegg og vedlegg.*

Egenvurdering:

Før sak om lovlighetskontroll av K-sak 119/15 «Endringer i Gjøvik kommunes finansreglement» kan behandles av Fylkesmannen skal kommunestyret vurdere om påklaget avgjørelse opprettholdes før klagesaken oversendes. Avgjørelsen skal prøves med utgangspunkt i det sakskomplekset som forelå da avgjørelsen ble fattet og som danner grunnlaget for vedtaket.

Følgende hovedanførsler er reist av klager:

- Prosessen frem til vedtak: Er endringsvedtaket avsagt i henhold til kommunelovens § 59, punkt 4c og eksisterende finansreglements egne prosessbestemmelser om endring?
- Vedtakets innhold: Er endringsvedtaket «lovlig» i henhold til kommuneloven § 59, gjeldende forskrift og kommunens eget finansreglement?»

Rådmannen vurderer at det ikke foreligger vesentlige nye opplysninger som har kommet i etterkant av behandlingen av påklaget sak, ei heller av klager.

Rådmannen vurderer ut fra kriteriene nevnt under at det er fattet et lovlig vedtak med basis i at regelverkets minimumskrav er dekket ved utøvelse av myndighet ut fra fritt skjønn.

- 1) Har kommunestyret myndighet til å treffe avgjørelsen?
- 2) Har avgjørelsen blitt til på lovlig måte? På et korrekt og fullstendig faktum?
- 3) Er avgjørelsen innholdsmessig lovlig?

Kommunestyret har jf. kommuneloven § 52 nr. 1 myndighet til å vedta kommunens finansreglement da organet har overordnet ansvar for kommunens finansforvaltning.

Proessen

Rådmannen er av den oppfatning at prosessen har blitt gjennomført etter regelverket og at minimumskrav om revidering av finansreglement ikke er til hinder for å kunne endre det oftere.

Det følger av Finansforskriften § 2, 2. ledd at reglementet skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode. Rådmannen oppfatter det slik at forskriften i seg selv ikke angir noe behandlingstidspunkt innenfor denne rammen, men kun et minimumskrav. I kommentarer til bestemmelsen er det f.eks. også vist til at det kan være hensiktsmessig at reglementet vurderes årlig. Forskriften overlater til kommunen selv å bruke et skjønn ved tolkning av denne bestemmelsen.

Heller ikke eget reglement kan leses slik at endringer kun kan tas opp til behandling det første hele år etter kommunevalget; «reglementet skal legges frem til behandling i løpet av første hele kalenderår etter hvert kommunevalg», men dette kan ikke forstås slik at man er forhindret fra å vedta endringer av enkeltbestemmelser på et annet tidspunkt. Den siste setningen i reglementet kap 0 pkt b, 2. kulepunkt tyder også på at det er dette som er ment: «Ved vesentlige endringer i rammebetingelsene, skal rådmannen snarest legge fram forslag til endring i reglementet.»

En eller flere justeringer av finansreglementet er ikke i strid med finansforskriften, men hyppige endringer gjør at det i større grad kan settes tvil om finansreglementets intensjon om å en langsiktig tidshorisont er til stede.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for at finansreglement etterleves. Selv om kommunestyret har delegert myndighet til underliggende organ hindrer ikke dette at det selv vurderer finansreglementet og kan foreta endringer. Kommunestyrets oppgave er å påse jf. Finansforskriftens § 5 at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret. Dette er ivare tatt med Griffs Kapital AS sin uttalelse 27/11/15 og ny uttalelse 11/12/15 etter at formannskapet endret rådmannens forslag til vedtak.

Det blir av klager stilt spørsmål om Griff Kapital AS kan vurderes som uavhengig instans. Selskapet har også tidligere vært benyttet som uavhengig instans, senest ved revideringen i 2012. Rådgivningsfirmaet er faglig nøytrale og har ingen økonomiske relasjoner til noen i finansmarkedet. At selskapet har avtalte økonomiske transaksjoner med Gjøvik kommune vurderes i denne sammenheng som uvesentlig for avgjørelsen. Enhver instans som skal ta seg av kvalitetssikringen ville ha hatt en økonomisk relasjon til kommunen.

Saken gjelder et kommunestyrevedtak, dvs. beslutningsorganet er kommunestyret. At ordfører har initiert overfor rådmann er ikke avgjørende for vedtaket i kommunestyret. Det at saken ikke er behandlet i finansstrategiutvalget er ikke til hinder for at formannskapet kan fatte innstilling til vedtak i kommunestyret.

Innholdet i vedtaket

Rådmannen har kommentert problemstillingen klager tar opp i sitt tilleggsnotat til K-sak 119/15. Vurderingen her er at det kan bli konflikt mellom kommunale forvaltnings prinsipper om lokal økonomisk handlingsfrihet og økonomisk bærekraftig utvikling. Kommunestyret har en stor frihet til å avgjøre vedtakets innhold etter finansforskriften. Lokalt selvstyre i.f.t. å vurdere hva som er tilfredsstillende finansiell risiko står sterkt etter rådmannens vurdering.

Formuesbevaringsprinsippet med inflasjonsjustering av finansporteføljen står sterkt i kommunens finansreglement og er definert som en del risikobegrepet i kommunens finansforvaltning. Samtidig er dette økonomiske disponeringer som er gjenstand for økonomiforvaltning av kommunen, og derfor økonomireglementet. Ved et eventuelt merforbruk (underskudd) i Gjøvik kommune ville f.eks. avsetning til fond for inflasjonsjustering vært gjenstand for strykning på tross av kommunestyrets vedtak gjennom både finansreglement og budsjettvedtak.

Risiko etter Gjøvik kommunes finansreglements begrepsbruk kan sies å ha økt, men er ifølge uavhengig instans fortsatt i samsvar med finansforskriften. Langsiktigheten i finansreglement er svekket, men fortsatt innenfor kommunens økonomiske handlefrihet.

Konsekvens for folkehelse:

Rådmannen vurderer saken til å ikke ha noen direkte konsekvens for den allmenne folkehelsen til befolkningen.

Gjøvik, 02.02.16

Magnus Mathisen
rådmann

Skatteetaten

Saksbehandler
Håvard Myreng
Rolf Øverjordet

Telefon
996 35 101
61 05 37 88

Deres dato

Vår dato
15. februar 2016

Deres referanse

Vår referanse
2015/1175598

Kommunestyret i Gjøvik kommune
Postboks 630
2810 GJØVIK

VEDLEGG 3

Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Gjøvik kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2013
7,1	7,9	8,0

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo

skattost@skatteetaten.no

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no eller
ring gratis 800 80 000
Org. nr: 991733043

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
22 17 01 21

2.2 Organisering

Skatteoppkrever har i 2015 hatt delt stilling, med 60 % stilling som skatteoppkrever for Vestre Toten og 40 % stilling som skatteoppkrever for Gjøvik.

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Gjøvik kommune viser per 31. desember 2015 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 3 115 732 058 og utestående restanser² på kr 92 857 981, herav berostilte krav på kr 4 679 314. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 19. januar 2016.

3.2 Innkreivingsresultater

Vi har gjennomgått innkreivingsresultatene per 31. desember 2015 for Gjøvik kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2013	64,5	91,73	94,50	96,02	93,50
Arbeidsgiveravgift 2014	624,5	99,87	99,80	99,78	99,84
Forskuddsskatt personlige skattytere 2014	141,5	99,07	99,30	99,51	99,12
Forskuddstrekk 2014	1 201,0	99,97	99,90	99,95	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2014	137,3	99,94	99,90	99,92	99,94
Restskatt upersonlige skattytere 2013	49,5	96,73	98,00	97,46	98,16

Skatteoppkreveren opplyser i sin årsrapport at manglede måloppnåelse for restskatt upersonlige skattytere skyldes konkursbehandlinger som ikke er avsluttet.

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Resultater for kommunen per 31. desember 2015 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2015	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2013 (i %)	Utført kontroll 2015 region (i %)
1 052	53	55	5,2	5,0	5,0	5,0

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2015 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for området skatteregnskap. Siste stedlige kontroll ble avholdt 4. november 2015.

Skattekontoret har i 2015 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreiving og arbeidsgiverkontroll.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

5. Resultat av utført kontroll

- *Intern kontroll*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- *Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- *Skatte- og avgiftsinnkreving*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- *Arbeidsgiverkontroll*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2015 gitt et pålegg som er meddelt skatteoppkreveren i rapport av 19. november 2015. Pålegget ble i samme rapport også ansett som fulgt opp av skatteoppkreveren.

Vennlig hilsen

Cathrine Sjong Bakken
fung. avdelingsdirektør
Skatt øst

John Arne Jenssen

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Gjøvik kommune
- Skatteoppkreveren for Gjøvik kommune
- Riksrevisjonen

VEDLEGG 4

SAKSFRAMLEGG

Sak-Dok.nr.: 16/247-2
Emnekode:
Saksbehandler: Jan Ove Moen

ÅRSRAPPORT 2015 - SKATTEOPPKREVEREN

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar vedlagte årsrapport for 2015 fra skatteoppkreveren i Gjøvik til orientering.

Vedtatt i Kstyre 18/2-16

Fakta:

Vedlegg: Årsrapport 2015 fra Skatteoppkreveren i Gjøvik.

Egenvurdering:

Skatteoppkreveren i Gjøvik har 19.01.16 avlagt årsrapport m/skatteregnskap for 2015. Som det framgår av rapporten er det i Gjøvik innbetalt/innfordret til sammen kr. 3.115.732.058,- i skatter og avgifter. Kommunens andel av dette er kr. 645.070.783,-. Dette er kr. 51.059.339,- mer enn i 2014 og ca. 14 mill. mer enn justert budsjett 2015. Dette vil bli kommentert nærmere i årsrapport/årsregnskap 2015 for Gjøvik kommune. For øvrig vises det til vedlegget for nærmere detaljer.

Kontrollutvalget i Gjøvik har fått oversendt rapporten og vil behandle den som referatsak.

Konsekvens for folkehelse:

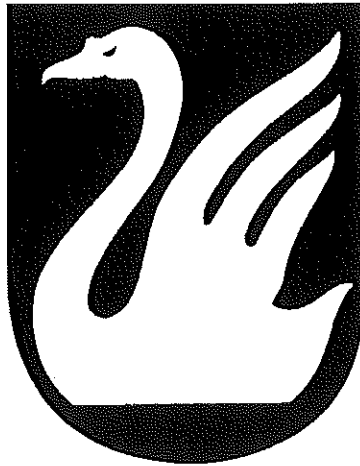
Rådmannen anser saken til å ha ingen direkte konsekvens for folkehelsen.

Gjøvik, 26.01.2016

Magnus Mathisen
rådmann

Marit Lium Dahlborg

VEDLEGG 5

Årsrapport for 2015

Skatteoppkreveren i Gjøvik kommune

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret.....	3
1.1.1 Ressurser	3
1.1.2 Organisering	3
1.1.3 Ressurser og kompetanse.....	4
1.2 Internkontroll	6
1.3 Vurdering av skatteinngangen	6
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret.....	6
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret	6
1.4 Skatteutvalg	9
2. Skatteregnskapet	9
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	9
2.2 Margin	9
2.2.1 Margin for inntektsåret 2014	9
2.2.2 Margin for inntektsåret 2015	9
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen.....	9
3. Innfordring av krav	10
3.1 Restanseutviklingen.....	10
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	10
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser	10
3.1.3 Restanser eldre år	11
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år.....	11
3.2 Innfordringens effektivitet.....	11
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015	12
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat.....	12
3.2.3 Omtale av spesielle forhold	12
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen.....	13
3.3 Særnamskompetanse.....	13
4. Arbeidsgiverkontroll.....	13
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	13
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller.....	13
4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	14
4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	14
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	14
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak	14

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

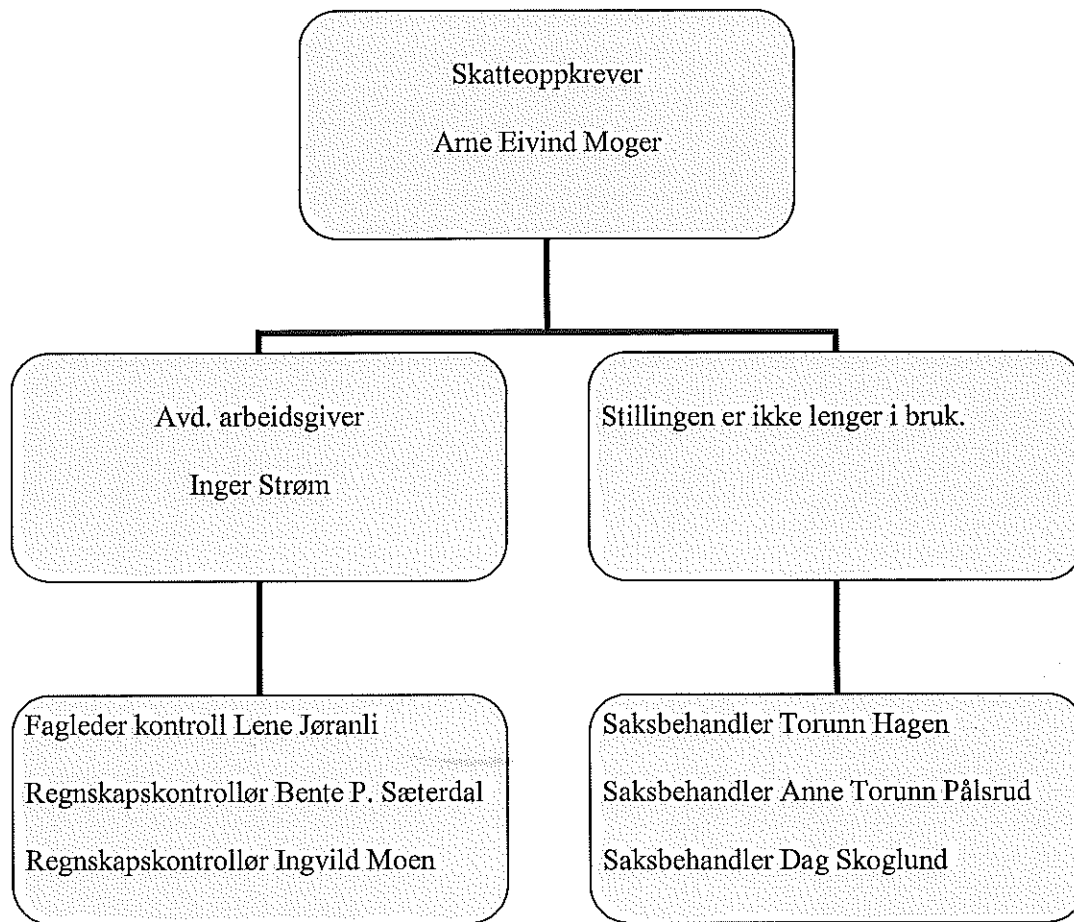
Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	7.1	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	1.0	14.5
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	3.0	42.0
Arbeidsgiverkontroll	2.8	39.0
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer	0.1	1.5
Skatteutvalg	0.1	1.5
Administrasjon	0.1	1.5
(Andel fordelt skal være 100 %)	7.1	100 %

1.1.2 Organisering

Bemanningen på kontoret er per 31.12.2015 tilfredsstillende. Alle stillinger er besatt. Til å ta seg av kjerneområdene innfordring – arbeidsgiverkontroll – regnskap er seksjonen oppdelt i to avdelinger. Dette er avdeling arbeidsgivere og avdeling personlig skatt. Førstnevnte består av våre tre regnskapskontrollører, samt en avdelingsleder. Skatteoppkrever er fortsatt i 40 % stilling, og denne deles likt mellom avdelingene. Avdeling personlig skatt består av to saksbehandlere innen innfordring, samt en saksbehandler som har klage/ endringssaker, avregning og diverse regnskapsfaglige oppgaver. Det er ingen klart skille mellom avdelingene, og i mange sammenheng går arbeidsoppgavene på tvers av disse.

Fra 31.12.2014 har skatteoppkreverkontoret blitt nedbemannet med 0.8 årsverk. Av disse er 0.6 årsverk permanent, da vedkommende som oppnådde pensjonsalder i 2015 ikke er erstattet. I tillegg er en av kontrollørene pt. i 80 % stilling. Dette er kun midlertidig, og i første omgang fram til 30.06.2016.

Skatteoppkrever har i hele 2015 hatt en 40 % stilling. Fra 2016 er denne økt til 50 %. Etter at statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen ikke fikk nødvendig flertall, har arbeidet på nytt blitt igangsatt med sammenslåing av Vestre Toten og Gjøvik. Fysisk sammenslåing skjer når vi flytter ut av rådhuset i forbindelse med oppbygging i desember 2016. På samme tidspunkt vil det også bli foretatt en virksomhetsoverdragelse, hvor Gjøvik kommune overtar arbeidsgiveransvaret for de som i dag er ansatt i Vestre Toten.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

• Skatteregnskap	tilfredsstillende kompetanse
• Innfordring	tilfredsstillende kompetanse
• Arbeidsgiverkontroll	tilfredsstillende kompetanse

Kontoret har ved utgangen av 31.12.2015 god nok bemanning til å gjennomføre de lovpålagte arbeidsoppgavene ved kontoret. Kompetansen anses også som god. Det er lagt opp til at flere ved kontoret utfyller hverandre på en slik måte at ingen er alene om kompetanse innenfor de ulike fagområdene. På denne måten er vi nå mindre sårbare enn tidligere. Innen innfordring har vi innført A til Å saksbehandling. Dette medfører at hver saksbehandler følger sin sak i hele innfordringsløpet. Dette innebærer blant annet at kontoret har 4 personer som kan møte i tingretten ved konkurs saker. Våre tre regnskapskontrollører fungerer bra, og disse har etter hvert utviklet sine spesialfelt. Arbeidsgiverkontrollen har stor faglig spennvidde, og det er viktig med en viss grad av spesialisering. Vi har fokus på både interne og ekstern opplæring. Vi deltar på aktuelle kurs, og har etablert et godt internt læringsmiljø.

Regnskapskontrolløren i Vestre Toten har også i 2015 hatt en fast ukedag på Gjøvik. Ordningen har fungert bra, og vil bli videreført, og utvidet til to dager i uka fra 2016.

Kompetanseutvikling er nødvendig innenfor alle tre områder. Kontoret rår over et kursbudsjett som per 2015 utgjør kr. 60.000. På grunn av kommunens likviditet, er det ingen grunn til å tro at budsjettposten kommer til å øke de nærmeste årene. Midlene disponeres på en slik måte at vi får mest mulig for pengene, uten at dette medfører dårligere opplærings-

kvalitet. I praksis betyr dette at vi den siste tiden i langt større grad har valgt kurs/ opplæring i regi av Skatt øst. Disse er rimeligere enn ordinære kurs/ opplæring som har vært gjennom eksterne samarbeidspartnere. Ved etterutdanning gjelder kommunens egne regler på dette, hvor det blant annet også må vurderes bindingstid. Dette har vært vurdert i forbindelse med etterutdanning/ studier ved Politihøgskolen innenfor feltet økonomisk kriminalitet.

I henhold til vår virksomhetsplan skal vi etterstrebe:

- Deltagelse på aktuelle kurs i regi av Skatt øst
- Deltagelse på aktuelle kurs i regi av NKK Oppland, Infotjenester osv.
- Bruk av ressurspersoner innad i Skatt øst i forkant-underveis-ferdigstilling av saker.
- Intern opplæring – case problematikk
- Gode interne rutiner innenfor alle fagområder
- Arbeidsfordeling i forhold til stillingsinstruks/ stedfortrederansvar
- Samarbeid med Vester Toten skatteoppkreverkontor

Satsningsområder:

Våre prioriteringer følger av sentrale føringer gitt av Skattedirektoratet gjennom Skatt øst, og våre egne prioriteringer som følger av den årlige virksomhetsplanen. Denne planen bygger på:

Virksomhetside: Pliktig skatt på riktig måte

Overordnede mål: Rett fastsettelse og innbetaling av skatter og avgifter som politiske myndigheter vedtar.

Hovedmål: Sikre at skatteregnskapet er riktig og fullstendig og avlagt til rett tid.
Sikre at avregning, innbetaling og innfordring skjer til rett tid.
Sikre at kommunens arbeidsgivere oppfyller sine forpliktelser.
Sikre en forsvarlig behandling av alle typer søknader.

Delmål: Hver av disse følger under hovedmålet, og disse er definert i våre rutinebeskrivelser.

Handlingsplan Gjøvik skatteoppkreverkontor:

Tiltak	Målgruppe	Tidspunkt
Lederutvikling	AEM	Kontinuerlig
Oppdatering i lov/ avtaleverk	Alle ansatte	Kontinuerlig
Oppdatering IKT	Alle ansatte	Kontinuerlig
Saksbeh.kurs kontroll	LJ, BPS, IM	Kursplan Skatt øst
Saksbeh.kurs innfordring	IS, DS, TH	Kursplan Skatt øst
Saksbeh.kurs regnskap	ATP	Kursplan Skatt øst
EQS, Visma mm	AEM	Kontinuerlig
Word, exel osv	Alle ansatte	IKT avdeling
A-ordningen	IS, AEM, LJ, BPS, IM	Kursplan Skattøst
Etterutd./ videreutd.	Alle ansatte	Etter behov/ søknad
Intern opplæring/ case	Alle ansatte	Kontinuerlig

Kontoret har utarbeidet egen kompetanseplan.

1.2 Internkontroll

I hovedsak benyttes de rutinebeskrivelsene som er tilgjengelig på portalen. Årsaken til dette er de mange versjonene som har kommet etter hvert, med de endringene dette har medført. Egne rutinebeskrivelser blir derfor benyttet kun i sjeldne tilfelle. Intern kontroll skjer ved diverse avstemminger som skjer både daglig og månedlig, og ved kontroll/ bruk av diverse fullmakter. Rapporter uttas for å kontrollere disse ulike funksjonene. Intern kontroll i forhold til kontanter skjer ved bruk av kontant kasse som daglig telles opp. Kontant bilag skal være nummererte.

Alle ansatte har undertegnet skjema for taushetsplikt. Videre har SKO en skriftlig oversikt over de ansattes bistillinger og verv. Kontoret har videre fokus på at ingen skal ha innfordring/ kontroll i forhold til noen av de ansattes nærstående. Er noen usikker på sin rolle i forhold til dette, skal dette tas opp med skatteoppkrever.

Fullmakter, rollesett og aktørtilganger gjennomgås fortløpende, og slik som bestemt i periodisk oppgjør.

Ekstra fokus for 2015 og videre fremover er behandling av manuelle bilag. Disse skal alltid signeres av to personer. På bilaget skal det gjøres påtegning om hva som er årsak/ forklaring til posteringen. Alle bilag sorteres i permer som kontrolleres jevnlig. Ved revisjonsbesøk i høst var fokus blant annet på skatteregnskapet. Kontoret fikk verken anbefalinger eller pålegg på måten dette var håndtert på, noe vi anser som tilfredsstillende.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Skatteart	2015	2014	2013
Arbeidsgiveravgift	-648 349 895	-617 995 181	-595 228 732
Kildeskatt	-65 496	-15 449	0
Personlige skatteyttere	-2 251 310 195	-2 070 221 618	-2 059 130 804
Selskapsskatt/ upersonlig s/y	-210 527 946	-156 193 992	-154 066 515
Renter	- 5 794 473	-3 197 586	-4 329 269
Innfordring	315 947	248 612	-3 320
Sum	-3 115 732 058	-2 847 375 214	-2 812 758 639

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Skattekreditor	2015	2014	2013
Kommune	-645 070 783	-594 011 444	-598 375 684
Fylke	-142 068 564	-132 632 063	-129 734 910
Staten	-1 009 335 025	-897 016 311	-922 126 821
Folketrygden	-1 319 270 507	-1 223 719 175	-1 162 523 902
Sum	-3 115 732 058	-2 847 375 214	-2 812 758 639

Vi har en økning brutto i forhold til fjoråret på 268 millioner. Dette tilsvarer 9.4 %. Økningen fordeler seg slik på de ulike skattekreditorene:

- Kommunen + 51 millioner
- Fylke + 9.4 millioner
- Staten + 112.3 millioner
- Folketrygden + 95.5 millioner

Budsjettert anslag for kommunen var opprinnelig på kr. 627 097 000. Dette ble oppjustert til kr. 635 000 000. Kommunens andel av skatteinntektene er likevel i overkant av 10 millioner mer enn det justerte anslaget. I forhold til 2014 har kommunen en skatteøkning på hele 51 millioner, eller 8.6 %.

SKATTEINNGANGEN 2015 – GJØVIK KOMMUNE SIN ANDEL AV SKATTEINNTektene.

Beløp i 1000 kr						Budsjett 2015		Inng. i % av budsj.
	Forskudds- pliktige	Etterskudds- pliktige	Renter/ gebyr	Månedssum	Akk.	Månedssum	Akk.	
jan. 15	78 077	0	58	78 135	78 135	80 071	80 071	12.47%
feb. 15	1 397	108	21	1 526	79 661	1 141	81 212	12.70%
mar. 15	108 698	4	77	108 779	188 440	108 218	189 430	30.05%
apr. 15	2 612	134	30	2 776	191 217	2 925	192 355	30.49%
mai. 15	118 691	42	40	118 773	309 991	117 137	309 492	49.43%
jun. 15	5 397	9	-162	5 244	315 235	4 891	314 383	50.27%
jul. 15	75 978	-1	130	76 107	391 343	75 502	389 885	62.41%
aug. 15	8 446	0	17	8 463	399 806	5 758	395 643	63.76%
sep. 15	116 407	-1	728	117 134	516 940	114 188	509 831	82.43%
okt. 15	5 043	-33	85	5 095	522 035	2 936	512 767	83.25%
nov. 15	117 718	127	81	117 926	639 962	111 030	623 797	102.05%
des. 15	4 895	0	212	5 107	645 070	3 300	627 097	102.87%
Sum skatteart	643 361	390	1 317	645 070		Skatteanslag 2015 kr. 627 097 000		
Andel i %	99,7%	0,1%	0,2%	100,0%				

SKATTEINNGANGEN ALLE KREDITORER 2015.

	KOMMUNE	FYLKET	STAT/ FOLKETRYGD	SUM
Januar	78 135 050,00	17 344 785,00	301 924 806,00	397 404 641,00
Februar	1 526 291,00	359 009,00	62 146 305,00	64 031 605,00
Mars	108 779 587,00	23 884 510,00	346 419 231,00	479 083 328,00
April	2 776 612,00	583 367,00	75 269 944,00	78 629 923,00
Mai	118 773 763,00	26 135 205,00	388 855 725,00	533 764 693,00
Juni	5 244 287,00	1 184 749,00	18 515 697,00	24 944 733,00
1. halvår	315 235 590,00	69 491 625,00	1 193 131 708,00	1 577 858 923,00
Juli	76 107 749,00	16 739 830,00	291 554 078,00	384 401 657,00
August	8 463 227,00	1 877 769,00	21 617 286,00	31 958 282,00
September	117 134 064,00	25 781 817,00	364 982 835,00	507 898 716,00
Oktober	5 095 260,00	1 133 575,00	(2 415 012,00)	3 813 823,00
November	117 926 980,00	25 919 061,00	441 735 186,00	585 581 227,00
Desember	5 107 902,00	1 124 891,00	17 999 456,00	24 232 249,00
2. halvår	329 835 182,00	72 576 943,00	1 135 473 829,00	1 537 885 954,00
Totaler	<u>645 070 772,00</u>	<u>142 068 568,00</u>	<u>2 328 605 537,00</u>	<u>3 115 744 877,00</u>

Kommunens skatteinngang i forhold til tidligere år:

	2015	2014	2013	2012
Januar	78 135 050,00	75 897 744,00	72 987 139,00	67 455 826,00
Februar	1 526 291,00	1 082 960,00	1 791 818,00	1 507 261,00
Mars	108 779 587,00	102 577 506,00	101 320 520,00	96 659 540,00
April	2 776 612,00	2 773 504,00	4 159 862,00	1 058 269,00
Mai	118 773 763,00	111 031 710,00	114 736 386,00	107 636 890,00
Juni	5 244 287,00	4 232 448,00	2 789 376,00	3 827 097,00
1. halvår	315 235 590,00	297 595 872,00	297 785 101,00	278 144 883,00
Juli	76 107 749,00	71 566 461,00	71 744 791,00	66 759 668,00
August	8 463 227,00	5 458 237,00	5 999 796,00	5 812 897,00
September	117 134 064,00	108 236 061,00	106 591 17,00	100 551 774,00
Oktober	5 095 260,00	2 783 162,00	6 636 018,00	4 785 703,00
November	117 926 980,00	105 242 790,00	106 468 640,00	105 827 446,00
Desember	5 107 902,00	3 128 860,00	3 150 200,00	2 698 411,00
2. halvår	329 835 182,00	296 415 571,00	300 590 572,00	286 435 899,00
Totaler	<u>645 070 772,00</u>	<u>594 011 443,00</u>	<u>598 375 673,00</u>	<u>564 580 782,00</u>

1.4 Skatteutvalg

Det er behandlet kun en søknad i 2015. Her ble det ettergitt kr. 70.922. Det er i tillegg innsendt en søknad som per dato ikke er behandlet. I 2014 ble det innsendt tre søknader, mens det i 2013 ble innsendt seks søknader.

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Gjøvik kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2015 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2004 § 3-3 nr. 2.

Årsregnskapet for 2015 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2014

Innestående margin for inntektsåret 2014, pr. 31.10.2015	kr 13 878 963
--	---------------

For mye avsatt margin for inntektsåret 2014	kr 13 878 932
---	---------------

Marginprosent

Prosentsats marginavsetning: 10 %. Gyldig fra: 1979

2.2.2 Margin for inntektsåret 2015

Marginavsetning for inntektsåret 2015, pr. 31.12. 2015	kr 204 880 752
--	----------------

Gjeldende prosentsats marginavsetning: 10 %. Gyldig fra: 1979

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

For inntektsåret 2013 fikk vi et negativt marginoppgjør som ga kommunen en belastning på 3.4 millioner. For inntektsårene 2011 og 2012 hadde vi derimot positive marginoppgjør. Årets marginoppgjør (inntektsåret 2014) ble også positivt. Kommunens andel av dette utgjør i overkant av 3.9 millioner. Det er videre ikke vurdert å endre marginprosenten. Prosentsatsen på 10 % har vært uendret siden 1979. Ved vedvarende positive marginoppgjør i denne størrelsesorden, bør kommunestyret vurdere å sette denne ned.

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2015	Herav berostilt restanse 31.12.2015	Restanse 31.12.2014	Herav berostilt restanse 31.12.2014	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	92 843 662	4 679 314	82 050 661	5 318 481	10 793 001	-639 167
Arbeidsgiveravgift	6 796 475	0	5 775 144	0	1 021 331	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	8 372 075	226 102	8 513 469	242 572	-141 394	-16 470
Forskuddsskatt	175 255	0	168 164	0	7 091	0
Forskuddsskatt person	11 945 013	903 328	11 946 188	1 070 212	-1 175	-166 884
Forskuddstrekk	5 205 042	0	3 052 302	0	2 152 740	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	1 470 609	42 390	1 549 771	42 390	-79 162	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	5 221 310	0	3 280 805	0	1 940 505	0
Restskatt person	53 657 883	3 507 494	47 764 818	3 963 307	5 893 065	-455 813
Sum restanse diverse krav	14 319	0	15 308	0	-989	0
Diverse krav	14319	0	15 308	0	-989	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	92 857 981	4 679 314	82 065 969	5 318 481	10 792 012	-639 167

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Vi har en stor økning sett i forhold til fjoråret på totalt 10.7 millioner. Økningen i perioden 2013/2014 var på beskjedne 1.4 millioner. Når det gjelder restskatt upersonlige skatteyttere, utgjør økningen i underkant av to millioner. Her har vi en samlet restanse på 2.3 millioner i konkursboer som ikke er avsluttet. Straks disse er slettet i Brønnøysund, avskrives disse i skatteregnskapet. Når det gjelder forskuddstrekk har vi også en økning på i overkant av to millioner. En stor arbeidsgiver innbetalte i overkant av en million kroner den 04.01.2016. Dette skulle vært betalt den 15.11.2015. I tillegg har vi også her en halv million i krav knyttet til konkursboer som heller ikke er avsluttet. Økning arbeidsgiveravgift utgjør også en million kroner. Samme arbeidsgiver betalte også her en halv million den 04.01.2016 med opprinnelig forfall den 15.11.2015. I tillegg har vi også på arbeidsgiveravgift en restanse i konkursboer på

1.7 millioner. Tar vi hensyn til disse momentene, har vi faktisk en positiv nedgang når det gjelder upersonlige skatteyttere/ arbeidsgivere. Vi har en økning i restskatt personlig på 5.8 millioner. For inntektsåret 2014 er det en samlet restskatt på 89 millioner. Dette er hele 21 millioner mer enn for inntektsåret 2013.

Berostilte restanser har en nedgang på kr. 639.167.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2013	7 891 430	5 700 492
2012	6 053 108	3 153 589
2011	4 196 371	2 992 019
2010 – 19XX	43 111 493	-----

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Gi kommentarer til restanseoppfølgingen for eldre år:

For inntektsåret 2012 har vi en nedgang på i underkant av en halv million kroner. Nedgangen er på ca. en million for inntektsåret 2011, mens det fra 2010/ og eldre år er en samlet nedgang på 2.7 millioner. Nedgangen skyldes flere forhold, men i hovedsak er dette nedgang på grunn av fortsatt aktiv innfordring på restansene. Her er det i perioden benyttet ulike typer innfordringstiltak. Nedgangen skyldes også at flere krav har blitt avskrevet da dette omhandler konkursboer som er slettet i Brønnøysund, insolvente dødsboer, eller bortfall av trygdeavgift på grunn av reduksjon i pensjonsgivende inntekt.

Vi har også nedsettelse knyttet til gjeldsordningssaker. Restbeløpene her blir også avskrevet når gjeldsordningsperioden er ute, og vilkårene etter gjeldsordningen i sin helhet er oppfylt.

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2015.

Rapporten inneholder 12 skatteyttere med et samlet krav på kr. 27.186. Tilsvarende liste per 31.12.2014 var 4 skatteyttere med totalt krav på 6.723. Kravene omhandler gebyr og forsinkelsesrenter som vi selv avskriver. Videre innfordring på disse beløpene har ikke vært regningsvarende.

Et krav er knyttet til et konkursbo som ikke er avsluttet, samt et krav på en skatteyter bosatt i England. Beløpet er for lite til at vi kan sende over bistandsbegjæring. Det vil for disse sakene bli oversendt en anmodning til Skatt øst om at disse kan avskrives i skatteregnskapet.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015

2015

Skatteart	KRAV 31.12	Resultater											
		01- 2015	02- 2015	03- 2015	04- 2015	05- 2015	06- 2015	07- 2015	08- 2015	09- 2015	10- 2015	11- 2015	12- 2015
Restskatt 2013 totalt	94.5	89.91	91.91	92.69	93.04	93.08	93.77	93.28	92.07	92.37	92.39	91.76	91.73
Restskatt 2013 innfordret	79	41.37	52.40	57.33	59.23	60.52	63.85	62.42	58.39	59.89	60.26	58.67	58.60
Forskuddstrekk 2014	99.9	99.77	99.86	99.94	99.95	99.95	99.94	99.95	99.94	99.96	99.96	99.96	99.97
Forskuddsskatt 2014	99.3	97.93	98.10	98.14	98.21	98.27	98.33	98.42	98.82	98.89	99.03	99.07	99.07
Arbeidsgiveravgift 2014	99.8	99.31	99.59	99.82	99.86	99.86	99.87	99.87	99.88	99.88	99.88	99.87	99.87
Restskatt Upersonlig 2013	98.0	95.61	96.39	96.61	96.61	96.75	96.74	97.16	97.16	97.27	96.68	96.73	96.73
Forskuddsskatt upersonlig 2014 *	99.9	-	97.37	99.35	98.88	99.44	99.48	99.49	99.43	99.42	99.94	99.94	99.94
Antall kontroller Totalt avholdt 51	5%	0	0	16	1	8	5	2	2	9	2	5	5

Resultatet per 31.12.2015 er noe lavere enn ved samme tid i fjor. Når det gjelder arbeidsgiverkontroll er kravet oppfylt. På innfordret beløp restskatt personlig 2013 har vi et svakt resultat sammenlignet med fjoråret. Det er mange grunner til dette. Allerede ved oppstart av året er vi 10 % etter sammenlignet med fjoråret. Når det gjelder rettidig og forsinket innbetaling, er denne hele 8 % høyere for restskatt 2012 sammenlignet med 2013. I tillegg er det motregnet større beløp på restskatt 2012 contra 2013. Resultatet på restskatt upersonlig 2013 har et svakt resultat på grunn av krav i konkursboer som ikke er avsluttet.

Årets resultat for skatteoppkreverne i Skatt øst vil være tema ved årets styringsdialogmøte.

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Der hvor det har vært nødvendig med betalingsavtaler/ utleggstrekk, har vi vært opptatt av at intervallene skal være så korte som mulig. Ved større restanser har det i tillegg blitt avholdt utlegg, og dette har nok skremt noen til heller å betale rettidig. Utlegg i bankkonti har vist seg å være et effektivt innfordringstiltak. Tvangssalg begjæres der hvor vi er i posisjon til det, og konkurs benyttes i alle saker hvor dette anses nødvendig. Utleggstrekk og betalingsavtaler avslås der hvor søker er i stand til å foreta oppgjør (DTI reglene). Utleggstrekk og negative utleggsforretninger blir nå registrert som en betalingsanmerkning på skylder. Dette informerer vi om i forkant. Konsekvensene av dette kan bli store, og mange skyldnere har da heller betalt kravet rettidig.

For 2015 har vi videre fokus på å gjøre ansvarskrav gjeldende ovenfor daglig leder/ styrets leder i selskapene. Ved konkurs har vi ofte store restanser knyttet opp i mot arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk. Ved brudd på reglene rundt blant annet håndtering av forskuddstrekk, kan daglig leder og styrets leder bli gjort erstatningsansvarlige. Da dette kan medføre straffeansvar, har dette også medført trussel om politianmeldelse. I et tilfelle er en sak oversendt politiet.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Tilsagnsordninger for konkursboer. I 2015 har kontoret ikke gitt noen tilleggs garantier i konkursbo. I 2015 har vi hatt et stort sykefravær på kontoret. Dette har medvirket til svakere innfordringsresultater enn tidligere.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Tett oppfølging umiddelbart etter forfall. DTI fokus. Korrekt innfordringsverktøy til enhver tid. Informasjon om betalingsanmerkning ved utleggstrekk. Likebehandling av like saker, og faglig god informasjon/ veiledning ovenfor skatteyttere innenfor innfordringsområdet.

Ansvarskrav rettet mot daglig leder/ styrets leder i selskaper som står oppe med restanser knyttet til arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk og utleggstrekk. Underkjenning av forskuddstrekk på ledende personer i selskaper. Anmeldelse til påtalemyndigheten i alvorlige saker.

3.3 Særnamskompetanse

I 2015 er det avholdt 156 utleggsforretninger. I 2014 var tallet 233 utleggsforretninger. Dette gjelder utlegg både ovenfor personlig og upersonlige skatteyttere. Tilsvarende antall i 2013 var 277 utleggsforretninger og i 2012 var tallet 196.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Gjøvik kommune er ikke deltaker i noen interkommunal samarbeidsordning. Kontoret har tre kontrollører, hvorav en fagleder.

Våre arbeidsoppgaver er blant annet:

- Veilede arbeidsgivere i Gjøvik kommunen på skatte- og avgiftsområdet.
- Kontrollere arbeidsgivere i Gjøvik kommune gjennom eksempelvis bokettersyn, og utekontroller i for eksempel bransjene servering, frisør, bilpleie, bilverksted, bygg og anlegg.
- Avdekke eksempelvis: svart arbeid, ulovlig arbeidsinnvandring, økonomisk kriminalitet herunder skatte- og avgiftsunndragelser, underslag, bedrageri og regnskapslovbrudd.
- Tett samarbeid og informasjonsutveksling med våre samarbeidspartnere innen politi, NAV, Arbeidstilsyn og Skatt øst.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2015: 53 kontroller

Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: 55

Som utgjør: 5,2 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall planlagte og gjennomførte kontroller i 2014: 51

Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

53 kontroller er gjennomført i 2015, og disse fordeler seg på følgende:

- Formalkontroller 22
- Avdekkingskontroller 15
- Oppfølgingskontroller 4
- Undersøkelseskontroller 14

Det er avdekket beløp i 15 av 15 avdekkingskontroller, og dette tilsvarer 100 % (kravet var 50 %).

Foreslåtte endringsforslag inntektsgrunnlag	kr. 4 479 440
Forslåtte endringsforslag grunnlag arbeidsgiveravgift	kr. 1 187 481

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Arbeidsgiverkontrollen fungerer bra. Vi har klart kravet både til antall kontroller, og til avdekkingskrav. I løpet av år 2015 har det vært usikkert rundt skatteoppkreverens organisering, både med tanke på forslag om statliggjøring, og til et eventuelt samarbeid med andre skatteoppkreverkontor i distriktet. Denne usikkerheten har påvirket arbeidshverdagen i 2015. Med tanke på at vi heller ikke har vært fullt bemannet, er vi meget fornøyde med resultatene våre. Dette har en sammenheng med sykefravær, og at en kontrollør i deler av året kun har hatt en 80 % stilling.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

I tillegg til samarbeidet med Skatt øst ble det i 2012 inngått et samarbeid med regnskapskontrolløren i Vestre Toten kommune. Dette for å styrke fagmiljøet, bidra til kompetanseheving, motvirke sårbarhet ved fravær, noe som igjen kan bidra til økt kontrolleffektivitet ved at flere kontrollører samarbeider. Vi har gode erfaringer med denne ordningen, og tar denne med oss også videre inn i 2015. Felles rutinebeskrivelser innen kontrollområdet er utviklet sammen med Vestre Toten, og vi etterstreber et enda tettere samarbeid i årene som kommer. Dette innebærer blant annet felles kontrollplan for 2016.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Det blir fortløpende sendt ut informasjon til nye arbeidsgivere i kommunen. I 2015 er 148 nye arbeidsgivere blitt kontaktet og gitt informasjon/veiledning om de pliktene det medfører ved å være arbeidsgiver. Kommunens hjemmeside blir også benyttet fortløpende, med aktuell

informasjon til kommunens skatteyttere og arbeidsgivere. Det har ikke blitt utsendt materiell til nye foretak som tidligere har vært registrert som arbeidsgivere, eller til holdingsselskaper og investeringsselskaper. Ut i fra vårt kjennskap til disse selskapene, har ikke disse noen ansatte.

Sted/dato: Gjøvik, den 19.01.2016

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2015 - signert av skatteoppkreveren.

VEDLEGG 6

Arsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgsriterier: Komm nr: '0502', Ar: '2015', Hovedbokstype: 'K'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	235 025 771	205 485 329
Skyldig skattecreditorer	-29 903 685	-14 087 177
Skyldig andre	-241 333	-226 305
Innstående margin	-204 880 752	-191 161 846
Utdisponert resultat	-1	-2
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-648 349 895	-617 995 181
Kildeskatt mv - 100% stat	-65 496	-34 919
Personlige skatteytelser	-2 251 310 195	-2 070 269 604
Upersonlige skatteytelser	-210 527 946	-156 193 792
Renter	-5 794 473	-3 197 586
Innfordring	315 947	315 869
Sum	-3 115 732 058	-2 847 375 214
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	648 349 896	617 995 182
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	670 920 611	605 723 993
Fordelt til Fylkeskommunen	142 068 564	132 632 063
Fordelt til kommunen	645 070 783	594 011 444
Fordelt til Staten	1 000 335 025	697 016 311
Krav som er ufordelt	-0	-1
Vidresending plassering mellom kommuner	-12 821	-3 778
Sum	3 115 732 058	2 847 375 214
Sum totalt	0	0

Gjovik, den 19/1 2016

Arne Meyer
 13.01.2016 10:08:47
 13.01.2016 10:08:47

Årsregnskap - kommune - detaljert

Utvalgskriterier: Komm nr : '0502', År : '2015', Måned : '12', Hovedbokstype : 'K'

	Valgt år	Forrige år
	235 025 771	205 485 329
Bank	235 025 771	205 485 329
Kontanter	0	0
Utbetalinger som ikke er gjennomført	0	0
Likviditet	235 025 771	205 485 329
Int fordelt folketr arbeid	-6 408 641	-2 080 138
Int fordelt folketr medlav	-5 273 489	-3 111 216
Int fordelt stat FS	-5 756 855	-4 137 474
Int fordelt til fylkeskomm	-1 124 891	-697 966
Int fordelt til kommunen	-5 107 902	-3 128 860
Int fordelt til stat TS mv	-560 492	-485 076
Mellomregnskapskonto	-144 003	353 701
Oppgjørskonto RAFT	-5 527 432	-830 148
Skyldig skattekontorene	-29 903 685	-14 097 177
Diverse debitorer og kreditorer	-12 614	-80 357
Innbetalinger ikke inntektsført	-213 719	-145 948
Uidentifiserte innbetalinger	-15 000	0
Skyldig andre	-241 333	-226 305
Innstående margin	-204 880 752	-191 161 846
Udlsponert resultat	-1	-2
Ikke fordelt til skattekontorer	-204 880 753	-191 161 848
Arbeidsgiveravgift	-848 349 895	-617 995 181
Kildeskatt mv - 100% stat	-65 496	-34 919
Personlige skatteyttere	-2 251 310 195	-2 070 269 604
Upersonlige skatteyttere	-210 527 946	-156 193 792
Innbetalt skatter og avgifter	-3 110 253 532	-2 844 493 497
Renteinntekter	-7 134 702	-5 370 703
Renteutgifter	1 340 229	2 173 117
Renter	-5 794 473	-3 197 586
Innforderingsinntekter	-213 860	-428 712
Innforderingsutgifter	520 807	744 581
Innfordring	315 947	315 869
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	648 349 896	617 995 182
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	670 920 611	605 723 993
Fordelt til Fylkeskommunen	142 868 564	132 632 063
Fordelt til kommunen	645 070 783	594 011 444
Fordelt til Staten	1 009 335 025	897 016 311
Videresending plassering mellom kommuner	-12 821	-3 778
Fordelt skattekontorene	3 115 732 058	2 847 375 215
Krav som er ufordelt	-0	-1
Sum totalt	0	0

Gjennomført 16/1 2016

M. Fager

VEDLEGG 7

Kommunal planlegging kan bli mer effektiv

I KS-rapporten fra Asplan Viak AS foreslås det en rekke tiltak for effektivisering av kommunal planlegging.

Publisert 04.01.2016

Kommunene må bruke plansystemet som løpende styringsredskap

Kommunene selv må sikre at plansystemet brukes som løpende styringsredskap. Planstrategien må tas i bruk som et reelt styrings og prioriteringsredskap. Samfunnsdelen må vedtas tidlig i kommunestyreperioden slik at den danner grunnlag for prioritere i brorparten av kommunestyreperioden. Temaplaner og sektorplaner er strategisk utdypning ved behov. Disse bør tas ned i omfang til et realistisk nivå og tilpasset behovet.

Fylkeskommunene og regional stat må understøtte det enkelte kommunale plansystem

Fylkeskommunen har et viktig veiledningsansvar for å bidra til at ikke fylkeskommunen selv eller regional stat «pålegger» kommunen spesifikke planer, men setter seg inn i og understøtter de plansystemene kommunene selv utvikler.

Staten bør gi en autorisert oversikt over hvilke planer som er lovpålagt

Det finnes i dag ikke en autorisert oversikt over hvilke planer kommunene er pålagt å ha etter gjeldende regelverk. Dette skaper usikkerhet i kommunen og utfordrer det kommunale plansystemet ved at mange kommune tror at det er

flere plankrav enn det faktisk er. Rapporten avdekker at det er svært få lovpålagte planer. Krav om spesifikke planer som vilkår for å få statlige tilskudd anbefales også avviklet.

Lovendringer kan gi enklere plansystem og raskere planprosesser

I rapporten foreslås det også to konkrete lovendringer. Det ene forslaget omhandler avvikling av planprogram som obligatorisk krav når samfunnsdelen revideres alene. Endringen kan bidra til raskere planprosesser og at samfunnsdelen tidligere i kommunestyreperioden kan vedtas som styringsverktøy. Det andre forslaget er at tematiske kommunedelplan avvikles og erstattes av tematiske planer. Dette kan bidra til et enklere plansystem.

Henning Berby

Fagleder plan

 [Send e-post](#)

 [+4724132971](#)

Hilde Ravnaas

Rådgiver

 [Send e-post](#)

 [+4724132634](#)